

РЕДАКЦИОННИ СТАНДАРТИ НА БНР

СЪДЪРЖАНИЕ

1.МИСИЯ И ЦЕЛИ

2.НАШИТЕ ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

3.НАШИТЕ ЦЕННОСТИ

4.ОБЩЕСТВЕНИЯТ ИНТЕРЕС

5.ДОСТОВЕРНОСТ

6.ТОЧНОСТ

6.1.Проверка на фактите

6.2.Работа с източници на информация

6.3.Анонимни източници на информация

6.4.Принципи при работа с източници на информация

7.БАЛАНС И СПРАВЕДЛИВОСТ

7.1.Новини

7.2.Репортажи

7.3.Интервюта

7.4.Телефонни интервюта

7.5.Коментар

7.6.Плащане

8.ОТРАЗЯВАНЕ НА ВОЙНА, ТЕРОР, ДЕМОНСТРАЦИИ, ИЗВЪНРЕДНИ СЪБИТИЯ

8.1.Отразяване на военни действия

8.2. Тероризъм

8.3. Отразяване на престъпления и инциденти

8.4. Обществени безредици

8.5. Отразяване на демонстрации

8.6. Прекъсване на програмата

9. РЕДАКТОРСКА ДЕЙНОСТ

9.1. Разказваме пълната история

9.2. Повече пълнота при информацията онлайн

9.3. Пълнота в информациите

9.4. Преценяваме източниците

9.5. Работа с източници

9.6. Взаимоотношения с държавните власти /правителствените структури/

9.7. Взаимоотношения с полицията и други органи на МВР

9.8. Отразяване на противообществено поведение

9.9. Методи за тайно събиране на информация

9.10. Неточно представяне

9.11. Скрити микрофони и камери

9.12. Разследваща журналистика

9.13. Водещи и интервюиращи журналисти

9.14. Гост коментатори

9.15. За постигане на точност в информацията търсим различни гледни точки

9.16. Точност при съдържание, предавано на живо

9.17. Отразяване на статистика и риск

9.18. Обхват на темите

9.19. Обхват на мненията

9.20. Обозначаване на архивен радио материал

9.21. Възможни злоупотреби с архивен материал

9.22. Архивен материал, обрисуваш престъпления

9.23. Използване на новите технологии за редакторски цели

10. ПОЧТЕНОСТ

- 10.1.Работата с хората
- 10.2.Честност при представянето на новините
- 10.3.Не правим новини по сценарии
- 10.4.Информация от Интернет
- 10.5. Дайте време на източниците да отговорят
- 10.6.Честност към колегите
- 10.7.Уважавайте авторските права на БНР
- 10.8.Нашите конкуренти

11.ДОПИТВАНИЯ ДО ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ

- 11.1.Излъчване на резултатите от проучвания на общественото мнение
- 11.2.Ненаучни изследвания
- 11.3.Телефонни включвания

12.ЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО И СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ

- 12.1.Личното пространство и обществения живот
- 12.2.Самоличност на заподозрян
- 12.3.Самоличност на обвиняем
- 12.4.Самоличност на жертви на престъпления
- 12.5.Защита на източниците на информация
- 12.6.Идентифициране на източника на всеки факт, за който съобщаваме
- 12.7.Субективни грешки
- 12.8.Новини, които могат да причинят скръб или да навредят на доброто име и достойнството
- 12.9.Извън БНР, вие все още представлявате БНР. Бъдете точни

13.НЕЗАВИСИМОСТ

- 13.1.Намеса
 - 13.1.1.Искания за задържане на материал

13.1.2.Цензура

13.1.3.Право на поправка

13.2.Авторско право

13.3.Изяви и участие в други електронни медии

13.4. Участие в обществени каузи или събития

13.5.Не участваме в състезания, които биха повлияли на нашата работа

13.6.Не позволяваме на източници да влияят на нашите информации

13.7.Избягваме споразумения за задържане на информация и сме внимателни с използването на ембаргото

13.8.Следете работата на други медии, но упражнявайте собствената си преценка за новини

13.9.Само БНР плаща на своите журналисти

13.10.Отразяване на БНР

13.11.Политическа и общностна подкрепа

13.12.Отразяване дейността на политически партии

14.БЕЗПРИСТРАСТНОСТ

14.1.Ръководни принципи

14.2.Разнообразие от мнения

15.БЕЗПРИСТРАСТНОСТ В СЪДЪРЖАНИЕТО НА БНР

15.1. Новини, актуални предавания и фактическо съдържание

15.2.Безпристрастност и личен живот

15.3.Не се идентифицираме с никоя страна по даден проблем, конфликт или спор

15.4.БНР прави фундаментално разграничение между фактите в новините и ясно обозначени мнения

15.5.Отвъд новините – как коментарите, критиките и есеистичните коментари се вписват в нашата журналистика

15.6.Дискриминационен език и стереотипи

16.ПРОЗРАЧНОСТ

16.1.Да направим публичен процеса на нашата работа

16.2.Идентифицирайте ясно архивния материал

16.3.Авторството на публикациите

16.4.Работа в екип

17.ОТГОВОРНОСТ

17.1.Език

17.2.Научни и медицински пробиви и други сензационни истории

17.3.Взаимодействие с обществеността

17.4.Отговорност онлайн

17.5.Социалните медии са публични пространства

18.УВАЖЕНИЕ

18.1.Уважение към източниците и обектите на отразяване

18.2.Уважение при чувствителни обстоятелства

18.3.Обръщаме специално внимание, когато отразяваме непълнолетни

18.4.Информирание за бедствени ситуации

18.5.Не назоваваме лица, които са жертви на насилие

18.6.Отразяване на здравни въпроси

18.7.Контролираме емоцията в ефир

18.8.Социалните медии като източници на информация

19.ПУБЛИКУВАНЕ В САЙТОВЕТЕ НА БНР

19.1.Текстова част

19.2.ВИЗУАЛНА ЧАСТ (снимки, видео, илюстрации, графики). Честност във визуалната журналистика

19.3.Честност в дигиталната информация

19.4.Графични изображения и насилие

19.5.Използване на „смущаващи“ видео и аудио

19.6.Използване на изображения, публикувани онлайн

19.7.Звукова част

19.8.Грешки

19.9.Право на отговор

19.10.Социални медии

19.11.Акаунти на БНП

19.12.Лични акаунти

19.13.Връзки (Линкове)

20.АКТУАЛИЗИРАНЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА РЕДАКЦИОННИТЕ СТАНДАРТИ

1. МИСИЯ И ЦЕЛИ

Мисията на БНР е да създаде информирана общественост, да осигури възможност от по-задълбочено разбиране и оценяване на събитията. Да действа в обществен интерес, като създава качествени и отличаващи се медийни услуги, които информират, образоват и забавляват

Основни цели на БНР са:

1. Да осигурява медийни услуги за всички български граждани.
2. Да предоставя безпристрастни новини и информация.
3. Да отразява различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки.
4. Да спомага за развитието и популяризирането на българската култура, българския език и обучението на хора от всички възрасти.
5. Да предоставя качествено и отличително /уникално/ съдържание и услуги със стремеж към креативност.
6. Да съдейства за толерантността в обществото.
7. Да прилага нови информационни технологии в интерес на аудиторията и развитието на медийния сектор.

2. НАШИТЕ ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Нашето съдържание – новини и актуална информация, независимо дали в ефира, през дигиталните канали или под каквато и да е друга форма, трябва да показва най-високо качество и да засилва доверието към нас.

Нашата журналистика е възможно най-точна и многообразна. Нашите журналисти работят честно, с уважение и се стремят да бъдат едновременно обективни, независими и безпристрастни. Нашите методи са прозрачни и ние носим отговорност за всичко, което правим.

БНР поддържа висок професионален стандарт, за да задържи доверието на аудиторията.

Нашата политика е да коригираме грешките си, големи и малки, веднага щом разберем за тях.

Редовно следим за прилагането на тези принципи в нашата работа.

3. НАШИТЕ ЦЕННОСТИ

Ние имаме право на свобода на изразяване при спазване на законодателството и тази свобода е в основата на независимостта на БНР. От нас, също така, се очаква да балансираме правото си на свобода на изразяване с нашата отговорност към аудиторията. Свободата на изразяване не е абсолютно право – тя носи задължения и отговорности и не може да накърнява личните права на членовете на обществото.

Ние създаваме съдържание с отговорност към децата и уязвимите групи, като работим за преодоляването на предразсъдъците и стереотипите.

Като членове на нашата аудитория те имат право на достъп до информация и идеи; трябва обаче да гарантираме, че съдържанието, което може да е неподходящо за тях, е планирано по подходящ начин и в подходящо време в програмите.

Ние уважаваме личното пространство на хората – лична информация се оповестява в публичното пространство, само когато надделява общественият интерес.

БНР е независимо от външни и лобистки интереси и договорености, които биха могли да компрометират редакционните ни стандарти.

Доброто име на БНР не принадлежи на никой от нас и никой няма право да го използва за лични цели.

4. ОБЩЕСТВЕНИЯТ ИНТЕРЕС

БНР работи в интерес на обществото. Този интерес предполага да изпълняваме нашата основна мисия – да създаваме съдържание, с което да информираме, образоваме и забавяваме. Общественият интерес включва свобода на изразяване, предоставяне на информация, която помага на хората да разберат събитията по-добре или да вземат решения по въпроси от обществено значение, предотвратяване на дезинформация и разпространяване на фалшиви новини. Служим на обществения интерес като полагаме усилия за разкриване или установяване на престъпления, включително корупция, несправедливост, некомпетентност или небрежност.

Журналистите от БНР не могат да бъдат задължени да изпълняват задачи, които противоречат на закона, на редакционните и етични стандарти, описани в този документ, в Правилника за редакционната дейност на БНР или в Етичния кодекс на служителите в БНР.

5. ДОСТОВЕРНОСТ

Достоверността е съвкупност от точно, почтено и безпристрастно поднасяне на достъпната по темата информация.

В демократичното общество достоверността на информацията е една от фундаменталните ценности в работата на медиите.

Новините и предаванията в БНР трябва да предлагат достоверно описание на събития и проблеми, като позволят на аудиторията да формира собствено мнение по тях.

6. ТОЧНОСТ

Нашата цел е да преследваме истината. Проверката на фактите е от решаващо значение в новините и предаванията. Ние се ангажираме фактите в нашите журналистически материали да са значими, достоверни и поставени в правилния /почтен и безпристрастен/ контекст. При подготовката на нашите информации критично проверяваме както твърденията, с които се сблъскваме, така и предположенията, които се изразяват пред нас. Ние се стремим чрез ресурсите и уменията, които имаме, да представим най-пълната и точна картина на действителността, като отдаваме най-висока стойност на информациите, които сами сме събрали и проверили.

Нашата цел е да получим информацията първи, но точността винаги има предимство пред бързината.

Ние не съобщаваме за слухове. Когато непроверена информация бъде разпространена достатъчно мащабно, така че самият слух се превърне в новина, можем да я използваме като повод за потвърждаване или опровергаване. И в критични новинарски ситуации имаме отговорност да казваме на аудиторията си точно какво знаем, как и откъде сме получили информацията, както и да съобщаваме това, което все още е неизвестно или непроверено. Разумната прозрачност /искреност пред аудиторията/ може да помогне за смекчаване на някои от възможните грешки, породени от необходимостта ни да реагираме навременно.

6.1. Проверка на фактите

Като журналисти в БНР спазваме основното професионално правило, че всички факти се проверяват преди тяхното излъчване най-малко от два независими един от друг източници. Ако не може да се извърши проверка, то тогава трябва да се прецени дали информацията да бъде огласена с разрешението на пряк ръководител, като задължително бъде съобщен

източник и ясно да бъде казано, че не е проверена. Когато става въпрос за източник, който не желае да бъде разкрит, могат да се използват различни фрази като: „от достоверен източник“, „от потвърден източник“, „от добре информиран източник“, „от дипломатически източник“, „от източник близък до...“ и други. В новините и предаванията на БНР се избягват фрази като: говори се, чува се, смята се, разбра се и т.н.

В новините се избягват оценки и трябва да сме предпазливи към превъзходни твърдения като „най-голямо“, „най-добро“ и „най-лошо“. Твърдения като „първо“ и „последно“ е необходимо да бъдат проверявани.

6.2. Работа с източници на информация

Репутацията ни на точна и безпристрастна медия се основава на надеждността на нашите източници. Най-добрият източник, като свидетел на събитие, е журналистът на БНР. Съобщаването на източник винаги е за предпочитане пред това да се позоваваме на неназован източник. Анонимните източници са най-слабите източници. Винаги съобщаваме откъде, как и кога сме получили информацията.

Не позволяваме на наши източници да отправят призови за насилие зад прикритието на анонимността.

Когато решим да скрием името на източника на дадена история, ние не измисляме псевдоним за този източник, защото нашата работа е да представяме фактическа, а не измислена информация. Вместо това използваме местоимения и описания, за да изясним кой говори или на кого говорим.

Трябва да сме критични към нашите източници, независимо от тяхната обществена или социална роля. Ние сме длъжни да съобщим новината, но трябва да обърнем внимание на всякакви несъответствия и неточности в коментарите на източника.

Специално внимание трябва да се обръща, когато се използва източник от интернет. Всички факти и твърдения от неофициален източник в интернет трябва да бъдат внимателно проверени. Ако това е невъзможно, информацията се излъчва с решение на прекия ръководител. При използване на източник от интернет, то той трябва ясно да бъде упоменат.

Специално внимание трябва да се обръща, когато като източник на информация се използва сайт или профил в социална мрежа, който не е на официална институция, утвърдена медия, политици и общественици. Всички факти и твърдения от такъв неофициален източник в интернет трябва да бъдат внимателно проверени. Ако това е невъзможно, информацията се излъчва с решение на прекия ръководител и ясно упоменаване на източника.

Използването само на формулировките „източник“, „източници“, „наблюдатели“ или „участници“ без допълнително описание е неясно и неприемливо.

6.3. Анонимни източници на информация

Използваме анонимни източници, когато вярваме, че те предоставят точна, надеждна и достойна за публикуване информация, която не можем да получим по друг начин. Не трябва да използваме анонимни източници, когато източници, които можем да назовем, са лесно достъпни за същата информация.

Неназованите източници трябва да са пряко запознати с информацията, която ни предоставят, или да представляват орган/структура с официална или надеждна информация.

Отговорността за съобщаването на информация от анонимен източник се носи единствено от БНР и от репортера на БНР достигнал до тази информация. Трябва да бъдем възможно най-конкретни при представянето на тази информация. Преговаряме усилено с нашите източници, за да се съгласят да бъдат описани достатъчно точно, което засилва надеждността на нашата информация.

Точността и почтеността в журналистиката изискват аудиторията да е наясно със самоличността на интервюирания събеседник и в какво качество той участва, каква е неговата експертиза.

Има случаи, когато стойността на информацията, която може да бъде съобщена от анонимен участник или събеседник е от особена важност за обществото и тогава този похват може да се използва. Например в случаите, когато публичното разкриване на самоличността на събеседника може да доведе до рискове за него. Аудиторията трябва да бъде запозната с причините за това.

В случаи, при които такова анонимно интервю изглежда оправдано, е необходимо да има предварителното съгласуване с главния редактор на програмата.

В нашето журналистическо съдържание източниците / анонимни или назовани/ не могат да правят унизителни коментари относно характера, репутацията или личните качества на друго лице или унизителни изявления за институция.

6.4. Принципи при работа с източници на информация:

Използваме точно назовани източници, когато е възможно, защото журналистите носят отговорност за информацията, която предоставят на обществото. Правим всичко възможно, за да има запис на твърденията на източника ни, направен с негово изрично съгласие.

- ✓ Материал от външен източник никога не трябва да бъде използван дословно или по същество, без позоваване. Не бива, например, да създаваме информации, които много приличат на преписани прессъобщения. Нашето съдържание трябва да бъде създадено от нас. Стилът на писане и поднасяне на информация трябва да бъде характерен за стила на националната медия.
- ✓ Всеки репортер и редактор на БНР трябва да може веднага да идентифицира източника на фактите в информациите, които се излъчват от медията и да отговори на въпроса защо ги смятаме за достоверни. Всеки потребител на медийни услуги на БНР трябва да знае откъде сме взели информацията си. Не трябва да цитираме като източници „съобщения в медиите“ или „източници казват“.
- ✓ В случаите, когато историите се развиват и новините може да се променят в следващ момент, посочваме ясно какво знае БНР, какво не е успяло да потвърди и какви ключови въпроси остават без отговор.
- ✓ Могат да се използват неназовани анонимни източници, когато се предоставя информация от обществен интерес, която не е съобщена официално. Единствено ние носим отговорност за точността на подобна информация.
- ✓ Когато журналистите говорят с източници на информация винаги трябва да изясняват основните правила, при които ще бъде използвана информацията.
- ✓ Когато е възможно правим кръстосана проверка на информацията, като се стремим да получим достъп до документи или други доказателства, които я потвърждават. Два или повече източници са по-добри от един.
- ✓ БНР съобщава новини само от един или от анонимен източник в изключителни случаи, когато това е достоверна информация от сигурен източник с непосредствено познаване на ситуацията. Когато преценяваме информация от неназовани източници, имаме предвид позицията и мотивите на източника. Такива новини се съобщават/ публикуват само след одобрение на прекия ръководител и главния редактор на програмата.
- ✓ Ако източникът звучи противоречиво, проверяваме фактите допълнително.
- ✓ Действаме честно при намирането и получаването на информация. Даваме възможно най-много контекст и подробности за източниците, независимо дали са с имена или анонимни, за удостоверяване на предоставената от тях информация.
- ✓ Винаги, когато е възможно, източниците трябва да бъдат идентифицирани по име и длъжност. Дори информацията от посочен източник трябва да бъде проверена и балансирана, особено в ситуация на конфликт или преговори.
- ✓ Източникът дава информация на журналист като представител на БНР, а не на журналиста в лично качество

- ✓ Защитата на източниците е от първостепенно значение. Ако журналистът разкрие самоличността на източник пред главен редактор и/или директор на програма, ръководителят е длъжен да не разкрива тази информация.
- ✓ Точността винаги е на първо място. По-добре е да закъснеем, отколкото да сгрешим.
- ✓ Трябва да познаваме добре своите източници. Преценяваме внимателно дали човекът, с когото общуваме, е достатъчно надежден или може да ни подведе.
- ✓ БНР защитава своите репортери, които спазват правилата за използване на източници.

Не бива да се сближаваме или да се свързваме с източници на информация до степен, в която има основания да се съмняваме дали връзката е надхвърлила границите на подходящ професионален контакт.

Лична или семейна връзка с източник на информация или с лице/лица, които са обект на медийно отразяване трябва да бъдат разкрити незабавно на прекия ръководител. Журналистите също не могат да информират за членове на семейството си, братя, сестри и хора, с които се намират във фактическо съжителство или да ги цитират, за да се избегне подозрението за фаворизиране или пристрастност.

Журналистите не могат да използват позицията си в БНР, за да правят запитвания /да събират информация/ за цели, различни от служебните. Не могат да се възползват лично или да осигуряват предимство за други хора, като действат или разкриват информация, придобита в процеса на тяхната работа, която все още не е публикувана.

БНР се отнася към източниците на новини също толкова безпристрастно и открито, колкото и към слушателите. Ние не се интересуваме безсмислено от личния живот на някого. Не могат да бъдат отправяни заплахи към източници, които не съдействат.

Журналистите не могат да обещаят привилегировано позитивно отношение като отплата за сътрудничество. Те не могат да плащат за интервюта или придобиване на непубликувани документи

7. БАЛАНС И СПРАВЕДЛИВОСТ

Отразяването на новини трябва да бъде честно, безпристрастно и балансирано. Трябва да се опитаме да се свържем с всички страни в една история и да получим коментар и реакция от тези, към които има отправена критика или обвинения в неправомерни действия. Освен ако не става дума за актуални новини, трябва да дадем на засегнатите разумно време за отговор. Само едно телефонно обаждане или имейл без отговор е недостатъчно. Ако не можем да стигнем до засегнатия навреме, трябва да го кажем в репортажа и да

продължаваме да се опитваме да търсим коментар, актуализирайки историята, ако получим такъв.

БНР не толерира реч на омразата, но когато обществено значима личност я използва, не скриваме това от аудиторията си, като поставяме информацията в подходящ контекст.

7.1. Новини

При актуални новинарски ситуации навременността и точността могат да бъдат в конфликт. Може да се наложи да предадем информация, съобщена от други медии, защото обществеността трябва да знае за нея незабавно. Това е особено важно, когато е свързано с безопасността на хората (например тежки метеорологични явления или други аварийни ситуации). Във всички случаи обръщаме специално внимание при използването на информация от служебни съобщения, информации от други новинарски организации, печатни или интернет медии. Ако се установи, че нещо е толкова важно, че обществеността трябва да знае за него веднага, дори преди да сме имали възможност да проверим подробно информацията, действаме прозрачно, като заявяваме в какво сме сигурни, какво още не знаем и как е получена нашата информация.

Новините са основна журналистическа категория. Новините трябва да бъдат ясни, точни, обективни и с възможност да бъдат потвърдени. Когато не е възможно да бъдат проверени всички факти, новинарските източници трябва да бъдат ясно упоменати. В новините се стремим да използваме съотнесими по темата и първични източници на информация.

Новините като информационни факти трябва да бъдат разграничавани от коментарите към тях. Журналистите на БНР се въздържат от предаване на т.нар. коментирани новини, които могат да бъдат подвеждащи или пристрастни. Когато бъдат разпространявани такива новини, БНР ясно ги разграничава и обозначава.

7.2. Репортажи

Репортажите са най-използвания формат в информационните предавания. Репортерите и авторите на новинарски репортажи трябва да съобщават фактите. Всички отразени факти трябва да бъдат потвърдени.

7.3. Интервюта

Интервюиращият информира своя събеседник относно целта, за която ще бъде използвано интервюто, още преди то да започне. Интервюиращият трябва също така да получи информация за вероятната продължителност на интервюто, в което предаване ще бъде включено, като се има предвид, че в някои случаи интервюто може въобще да не бъде използвано. При излъчването на интервю, БНР спазва условията, договорени преди записването му .

Когато се изразяват спорни мнения по време на интервю, те трябва да бъдат обстойно проверени. Интервютата на БНР не трябва да изглеждат благосклонни към определена позиция, ако тя е дискуссионна. Те трябва да бъдат професионални: да търсят отговори и изясняват дилеми. Журналистите трябва да избягват създаването на впечатление за пристрастност чрез тона и интонацията или чрез невнимателен подбор на думи. Ако събеседникът поставя условие въпросите да бъдат строго определени предварително, авторите на интервюто или предаването да преценят внимателно дали е уместно да се пристъпва към интервюто.

Когато интервюто се записва и ще последва монтаж трябва да се спазват следните основни принципи:

- ✓ При монтирането на въпросите и отговорите не трябва да се променя значението им или да се изопачава смисълът на първоначалното интервю като цяло.
- ✓ Отговорите на въпросите не трябва да се вадят от контекста.
- ✓ Отговорът на даден въпрос не трябва да се монтира така, че да изглежда като отговор на друг въпрос, а не на действително зададения.
- ✓ Когато при монтирането е необходимо даден въпрос, реакция или изрязан момент да се повтори, същността и смисълът на първоначалния отговор трябва да бъдат запазени.
- ✓ Аудиторията не трябва да бъде заблуждавана, че се състои дискусия между хора, когато такава не е записвана.
- ✓ В името на безпристрастността и професионализма записаните интервюта не трябва да бъдат променяни, изопачавани или да се добавят нови въпроси от страна на интервюиращия.
- ✓ Събеседниците трябва да бъдат информирани, че интервюто ще бъде монтирано.
- ✓ Когато един събеседник е помолен да отговори на критика, то трябва да му се предостави възможност да отговори на всяка от основните точки, включени в пълното интервю. Неправилно е да се подбират само по-слабите отговори на интервюираня, вместо ефективното му оборване на критиките.

7.4. Телефонни интервюта

Човекът, на когото се звъни трябва да бъде информиран за целта на интервюто и той да даде съгласието си преди излъчването на интервюто.

Когато този похват се използва за последователни интервюта на различните страни по даден спор, то всеки интервюиран трябва да бъде уведомен преди началото на интервюто за съществуването на останалите събеседници. При необходимост и ако това е уместно, на първи интервюиран може да бъде предоставена възможност за кратка реакция или отговор накрая или в следващ материал по същата тема.

Когато предмет на обсъждането е обществен конфликт или спор балансът е задължителен.

7.5. Коментар

Въпреки че журналистите може и да са си оформили мнения по въпросите, които отразяват, те не могат при никакви обстоятелства да използват само тези факти, които отговарят на техните убеждения. Коментарите на журналистите трябва да бъдат балансирани, като се включат всички основни гледни точки по въпроса.

7.6. Плащания

БНР не плаща на източници на информация, с изключение на информационни агенции, с които има сключени договори.

8. ОТРАЗЯВАНЕ НА ВОЙНА, ТЕРОР, ДЕМОНСТРАЦИИ, ИЗВЪНРЕДНИ СЪБИТИЯ

8.1. Отразяване на военни действия

БНР е отговорно пред своята аудитория и пред българското общество, когато съобщава за военни действия и конфликти да предоставя надеждни новини и информация поставени в точен и безпристрастен контекст, както и анализ, който предлага максимално широк спектър от възгледи и мнения.

Внимаваме какъв тон и език използваме, когато съобщаваме за загуба на живот или човешко страдание, като си даваме сметка, че сред нашата аудитория може да има роднини или приятели на хората, за които разказваме.

По време на война, терор, извънредно положение с още по-голямо внимание се отнасяме към достоверността на съобщения и факти от източници замесени в конфликта, като не ги приемаме за независими.

8.2. Тероризъм

Журналистите на БНР трябва да гарантират, че техните действия няма да застрашат допълнително живота на заложници, да попречат на усилията на властите да постигнат освобождаването на заложници или с действията си да застрашат човешки живот.

8.3. Отразяване на престъпления и инциденти

Когато се отразяват престъпления и инциденти, се въздържаваме от търсенето на сензации. Радиото може да увеличи страха на хората от това да станат жертви на престъпление или да засили мъката на хора, близки на жертвите на престъпление или инцидент. Трябва да се опитваме да избягваме създаването на неоснователна паника, но в същото време да се

стремим към балансирано отразяване на престъпленията, като хората бъдат информирани относно заплахата от жестоки престъпления. Когато се правят репортажи за престъпления сме наясно, че правото на информация не стои по-високо от конституционно и законово признатите лични права на всеки индивид.

Когато се отразяват криминални деяния, може да се говори за заподозрени, но не и за престъпници. От излъчваните материали, включително по време на съдебен процес, трябва да става ясно, че вината не е окончателно установена. Ако няма информация от официални източници, трябва да обявим ясно от кой източник е информацията, използвана от журналиста.

Препоръчително е журналистът да разчита на разкритията на разследващите власти, полицията и експертите.

Когато журналистът открие неяснота, противоречие, измама, бездействие или отклонение в официалното разследване и е събрал достатъчно материали за паралелно журналистическо разследване, той трябва да уведоми главния редактор.

Официалните източници публикуват инициалите на заподозрените. Когато са замесени обществени фигури (хора от политиката, спорта, шоубизнеса и пр.) може да се използва цялото име, но само при наличието на предварително одобрение за това от главния редактор. Трябва да се направи препратка и към източника на информацията.

8.4. Обществени безредици

В някои случаи на бунтове и обществени безредици е очевидно, че присъствието на микрофони е това, което провокира насилието. Когато се планира отразяването на събития, при които може да се очаква гражданско насилие, трябва да се вземат всички мерки, които да гарантират, че присъствието на журналистите и микрофоните на БНР не служи като провокация.

8.5. Отразяване на демонстрации

Журналистите трябва да запазят дистанция от организаторите и демонстрантите.

Репортерските екипи внимават за хора или групи от хора, които очевидно се държат по определен начин само за пред микрофоните.

Репортерските екипи не отправят предложения или молби към демонстрантите, които могат да доведат до инсцениране на събития.

Журналистите трябва да проучат и да дадат точни сведения за самоличността на организаторите, целта на демонстрацията и броя на присъстващите.

Когато редът на планирано обществено събитие бъде нарушен от демонстрация, събитието се отразява според значимостта му.

8.6. Прекъсвания на програмата

БНР може да информира аудиторията за извънредни събития без да е необходимо да чака следващата новинарска емисия. Подобни прекъсвания на планираната програма трябва да бъдат ясно обозначени и към тях трябва да се пристъпва само след решение на директор и/или главен редактор.

9. РЕДАКТОРСКА ДЕЙНОСТ

Редакторската дейност трябва да доведе до истинно отражение на това, което първоначално е било казано или видяно.

Резултатът от редактирането е кратки и ясни материали, дори и в ситуация на времево ограничения за работа.

Репортерът трябва да сигнализира съответния редактори или прекия си ръководител, ако при редакцията се получи изкривяване на информацията.

Правим всичко възможно да информираме и да разказваме истории изчерпателно. Допускането на грешки, като пропускането на важни факти или съобщаване на частични истини, могат да нанесат големи щети на доверието към нас. А съобщаването на факти без контекст, който да помогне да бъдат разбрани е непълно.

9.1. Разказваме пълната история

Винаги има повече новини, отколкото можем да съобщим, както в ефир, така и в дигиталното пространство. Затова се стремим да изготвим достатъчно фактологично пълни новини, които отразяват най-важната информация, която обществото трябва да знае и дават на нашата аудитория усещането, че получава достатъчно богата и разнообразна информация за случващото се в нашето общество и по света.

9.2. Повече пълнота при информацията онлайн

Нашите дигитални платформи са ресурс за публикуване на допълнителна информация към основни материали, която смятаме, че ще бъде ценна за нашата публика. Тя трябва да допринася за по-пълно разбиране на действителността, вместо да отклонява вниманието от важната информация, която искаме да предадем.

9.3. Пълнота в информациите

Когато казваме, че нашите информации са пълни, това означава, че разбираме по-голямата картина на случващото се - кои факти са най-важни и как те са свързани помежду си. Нереалистично е да се очаква, че всяка история трябва да представя всяка гледна точка по даден проблем. Но ние правим всичко възможно, за да сме наясно с достатъчно различни гледни точки, с фактите и с различните заинтересовани страни, засегнати от проблема. Едва тогава можем да определим кое е най-добре да включим във времето и пространството, с които разполагаме.

Опитваме се да разберем позицията на малцинствата, както и тази на официалните власти; не пренебрегваме гледни точки, само защото са по-малко популярни. Не даваме гласност на конспиративни или научно необосновани теории.

Тези хора, чиито роли им дават много по-голямо влияние в развитието на събитията, обяснимо ще получат повече внимание в нашите новини. Но е важно за нашите слушатели да чуят различни заинтересовани страни по всеки въпрос, включително тези, които често са маргинализирани.

9.4. Преценяваме източниците

Нашето предизвикателство е да имаме достатъчно широк поглед към разработваната тема, за да можем точно да разположим знанията и гледните точки на всеки източник в по-широк контекст. Това означава, че се стремим да знаем достатъчно много по дадена тема, за да разберем, когато източник прокарва личен интерес или предявява грешна претенция.

9.5. Работа с източници

Отношенията с източниците изискват много добра преценка и самодисциплина, за да се предотврати пристрастност. Създаването на източници е основно умение, което често се случва най-добре в неформални условия и извън работно време. И все пак журналистите трябва да са внимателни, защото личните взаимоотношения с източниците на информация могат да доведат до фаворизиране. И обратно, ние сме наясно, че източниците също искат да спечелят нашето благоразположение за лични цели. Въпреки че прилагаме строги правила, от съществено значение е да запазим професионална дистанция, без пристрастия.

Добрата практика изисква периодично да се отдръпваме и да преценяваме критично дали отношенията ни не са станали твърде близки с източниците на информация. Необходимо е да се поддържат добри работни отношения без допускане на зависимости.

9.6. Взаимоотношения с държавните власти (правителствените структури)

БНР действа като независима и автономна медия. Директорите на програми, главните редактори и журналистите не получават, нито изпълняват заповеди или инструкции извън БНР.

Работата на правителството и на другите държавни институции се отразява цялостно в програмите на БНР. Гледните точки на опозицията и представителите на гражданското общество се представят с необходимото внимание, точност и изчерпателност.

Редакторите и журналистите спазват професионална дистанция от властта, защото в противен случай могат да накърнят авторитета на институцията, за която работят.

9.7. Взаимоотношения с полицията и други органи на МВР

При необходимост и в съответствие с изискванията на Закона за радиото и телевизията, журналистите предоставят на аудиторията служебни съобщения получени от МВР, както и служебни съобщения за проблеми и спешни случаи, свързани със сигурността на гражданите (например относно пътната обстановка). В новинарските емисии, особено на регионално и местно ниво, обикновено се излъчват призивите на полицията за даване на информация при тежки престъпления.

Когато журналисти на БНР получат покана да участват в операции организирани от МВР трябва внимателно да бъдат разгледани ползите и рисковете, произтичащи от приемането на подобна покана. Ползите за обществото следва да бъдат разгледани в контекст на рисковете от създаване на нереален положителен имидж на определени представители или представител на МВР или предоставяне на частичен достъп до информация, която да заблуди аудиторията и други.

9.8. Отразяване на противообществено поведение

Аудиторията се опасява от възможността хората да започнат да подражават на поведение, което те виждат или чуват по радиото и телевизията. Трябва да се опитаме да гарантираме, че противообщественото или престъпно поведение, за което се разказва в предаванията или в дигиталните платформи не може да бъде имитирано, като особено внимание трябва да се обърне, когато става въпрос за криминални техники.

При репортажи за убийства или самоубийства трябва да се избягват картинните детайли. Предаванията не трябва да привличат вниманието на аудиторията към определени методи на убийство. С особена предпазливост трябва да се подхожда към оценки, за събития, които изглежда сякаш възвеличават самоубийството или убийството.

Придържаме се към правилата при отразяването на самоубийства описани в Етичния кодекс на българските медии.

Пропагандиране на пушенето и пиенето в детските предавания и платформите за деца и недопустимо.

9.9. Методи за тайно събиране на информация

Методите за тайно събиране на информация се използват като се обръща необходимото внимание на законността, на понятия като справедливост и лична неприкосновеност и на това дали информацията, която се търси, е от такова значение за обществото, че да бъде основание за нейното оповестяване, а не може да бъде придобита чрез други способности.

Методите за тайно събиране на информация не могат да включват:

- Противозаконно влизане в помещения;
- Кражба на данни, документи или друга собственост, включително в електронен формат, като база данни, имейли или гласови съобщения;
- Подслушване на телефони, разговори на потенциални източници на информация;
- Противозаконно проследяване на компютърни файлове.

Журналистите не могат да записват физически лица при изрично деклариран отказ от запис от тях, както и да ги снимат за целите на медийното отразяване в дигиталните платформи при деклариран отказ.

9.10. Неточно представяне

Използването на измама за получаването на информация не е допустимо. Служителите на БНР не трябва да лъжат за своята самоличност. В някои случаи обаче, за целите на програмата е оправдано журналистът да не обяви професията си, а да търси информация в качеството си на обикновен гражданин. Такива случаи могат да възникнат, когато например се разследват схеми за обществена измама или за недобросъвестна работа на институции или на доставчици на услуги.

9.11. Скрити микрофони и камери

При определени случаи на събиране на информация може да се сметне, че използването на скрити записващи устройства е в обществен интерес. В този случай, трябва да се получи разрешение за излъчване на направен запис от главния редактор на програмата, а по негова преценка и от директора на програмата или от генералния директор на БНР. Такива записи могат да се използват за сигнализиране на компетентни органи за наличие на закононарушения. Всяко друго използване на записите е допустимо само доколкото съответства на приложимото българско и европейско право.

9.12. Разследваща журналистика

Разследващата журналистика изисква високи умения и спазването на стриктни стандарти за точност. Тя не трябва да се провежда без наличието на нужния ресурс и достатъчно време за задълбочено проучване.

Заклученията трябва да са базирани на факти, а не на изразено редакторско мнение или некоректно представяне на факти. Затова е изключително важно, за да се спазят принципите на точност, почтеност, безпристрастност и изчерпателност, материалите да са следствие от изключително задълбочено и щателно проучване. В тях трябва да се вземат предвид всички налични факти, както и да се представят всички възможни гледни точки свързани с темата на разследването.

Правото на отговор е от изключително значение за разследващата журналистика. За да се спази принципът за безпристрастност, трябва да се даде възможност на всички пряко засегнати страни да изложат позицията си.

За да не бъде манипулиран да представя информацията неточно или предубедено, журналистът трябва внимателно да проверява надеждността на източника си.

9.13. Водещи и интервюиращи журналисти

Водещите и интервюиращите, трябва да се отнасят безпристрастно към събеседниците си. Те не трябва да са критични и взискателни към едни, а към други да бъдат благоразположени и отстъпчиви.

Изключително важно е да се въздържат да взимат страна, не само при публичните си изявления, но и при подбора на въпросите и начина на водене на дискусиите.

9.14. Гост-коментатори

По дефиниция гостуващите коментатори се ангажират да дават оценка на обществени процеси и по значими въпроси. Поради характера си на обществен оператор, БНР не припознава като свои мненията на тези анализатори. Задължението на БНР е да осигури представянето на широк спектър от мнения, особено когато въпросът е остро полемичен, както и да отразява позициите на различните региони в страната, когато това е необходимо.

За гост – коментатори се препоръчва да бъдат канени лица, които имат нужния опит и квалификация да дават експертни оценки, основаващи се на точна информация.

На аудиторията трябва ясно да се обясни в какво качеството е поканен даден коментатор, за да може тя да има отпавна точка за преценка на гледната му точка.

9.15. За постигане на точност в информацията търсим различни гледни точки

За пълнота и точност на информацията, БНР отразява различията в обществото и представя многообразие от възгледи и гледни точки.

БНР не трябва съзнателно и съществено да подвежда аудиторията си. Не бива да позволяваме изкривяването на известни факти или да подкопаваме по друг начин

доверието на аудиторията към нашата работа. Събеседник, който лансира сериозни фактически грешки трябва бързо да бъде коригиран по подходящ начин.

9.16. Точност при съдържание, предавано на живо

Постигането на необходимата точност в съдържанието по време на живо предаване може да бъде предизвикателство, тъй като не винаги има възможност за толкова бърза проверка на фактите. Когато е възможно трябва да се потърси начин, за да се осигури необходимата точност.

9.17. Отразяване на статистика и риск

Трябва да запазим същия скептицизъм по отношение на статистиката, както за факти или цитати, а не непременно да приемаме числата като абсолютна стойност. Когато нашият материал включва статистически данни, трябва да обясним и представим данните ясно, да ги поставим в контекст и да посочим техния произход. Статистиката трябва да бъде точна и проверена. Когато е необходимо, тя може да е съпътствана с обяснения за важни предупреждения и ограничения.

Непремереното отразяване на рискове за обществото може да окаже въздействие върху възприятието на обществеността за този риск, особено по отношение на здравето или при отразяването на криминални новини.

В определени случаи трябва да избягваме предизвикване на ненужно безпокойство у нашата аудитория и да дадем контекст на нашите материали, за да бъдем ясни за вероятността за възникване на риск. Това е особено важно при отразяване на здравни теми, които могат да накарат хората да променят поведението си по начини, които биха могли да им навредят или при отразяване на статистически данни по отношение на криминални престъпления. Трябва да се внимава за емоционалното въздействие на снимки и лични свидетелства, особено за рисковете за създаване на паника.

9.18. Обхват на темите

Информационните предавания на БНР трябва да гарантират подходящ баланс между международни, национални и регионални новини, съгласно профила и концепцията на предаването, както и лицензията на програмата.

Еднакво важно е журналистите и останалите автори в БНР да намират и представят както положителни, така и негативни събития, личности и социални явления, въпреки че те може да не привличат всеобщо внимание и вълнение.

9.19. Обхват на мненията

С цел постигане на добър баланс и безпристрастност, БНР трябва да гарантира представяне на най-широк кръг от възможни различни гледни точки и мнения. Предаванията на БНР трябва да бъдат политически неутрални, което означава, че журналистите и редакторите нямат право да отдават предпочитания към определена политическа или идеологическа позиция. Представянето на гледните точки и мненията трябва да бъде всеобхватно. Ако даден материал не е балансиран по някаква причина, то той трябва да бъде ясно обозначен като такъв и аудиторията трябва да бъде уведомена, че ще има продължение и по възможност кога ще бъде излъчено.

9.20. Обозначаване на архивен радиоматериал

Архивните материали, използвани да илюстрират тематични събития или проблеми, трябва да бъдат ясно обозначени. Те не трябва да се използват така, че да подвеждат слушателите да повярват, че става въпрос за актуално събитие.

9.21. Възможни злоупотреби с архивен материал

Особено важно е използването на архивен материал трябва да бъде съобщено ясно и недвусмислено, когато става въпрос за новини и актуални предавания.

- ✓ Архивен материал, отразяващ едно събитие, не трябва да се използва за илюстриране на друго събитие така, че да предизвика заблуда в аудиторията.
- ✓ Драматизации не трябва да се представят като документални материали. Когато се използват сцени от радиотеатър в документални предавания, поради липсата на автентични материали, то аудиторията трябва да бъде уведомена ясно за това. Не трябва да съществува съмнение в аудиторията за това къде започва и свършва пресъздаването на събитията.
- ✓ Аудиторията следва да бъде уведомена, когато даден материал е записан доста по-рано от излъчването му, особено ако гледната точка на събеседника или наличната информация по въпроса междувременно са се променили.
- ✓ При повторното използване на интервю или части от него трябва да се запази контекстът на първоначалното интервю.
- ✓ При използване на архивен запис на починал човек, трябва да се внимава с чувствата на неговите близки.
- ✓

9.22. Архивен материал, обрисувач престъпления

Внимаваме при повторните излъчвания на архивни материали, касаещи престъпления или жертви. Всяко използване на подобни материали изисква отделно решение и съгласуване с прекия ръководител.

9.23. Използване на новите технологии за редакторски цели

Специалните ефекти, включително звуковите ефекти, трябва да се използват изключително внимателно при представянето на журналистическия материал. В редките случаи, когато те се използват, е необходимо внимателно да се прецени дали те не изкривяват действителността или пък имат ефекта на редакционен коментар. В случаите, когато специалните ефекти са абсолютно необходими или подхождат на целите на предаването, аудиторията трябва да бъде ясно известена за използването им.

10. ПОЧТЕНОСТ

Почтеността изисква от нас да се придържаме към най-високите етични стандарти на нашата професия и към ценностите, описани в този документ.

За да бъдем най-близо до истината, когато създаваме нашите информации, от съществено значение е да се отнасяме с тези, които интервюираме и за които разказваме с точност и честност. Полагаме всички усилия да получим и предадем отговорите от тези, които са обекти на критика, неблагоприятни твърдения или други негативни коментари в нашите истории. Във всички наши информации, особено по спорни въпроси, ние се стремим да разгледаме най-силните аргументи, които можем да намерим от всички страни, като полагаме усилия да предоставим както нюанси, така и яснота. Нашата цел не е да угодим на тези, за които съобщаваме или да създаваме журналистика с постигнат механичен баланс, а да търсим истината.

Журналистите, които се държат почтено допринасят за увеличаване на доверието към себе си и към медията. Ние предаваме информация, която получаваме, като съобщаваме достатъчно ясно кои са нейните източници. Избягваме използването на хиперболи и сензационни предположения.

10.1. Работата с хората

Хората, които са участници в новините, са уязвими от въздействието на нашите информации. В краен случай животът или репутацията им могат да зависят от нашите информации.

Когато отразяват хората в новините, журналистите на БНР :

- ✓ Избягват ненужната болка и обида;
- ✓ Отнасят се към жертвите с чувствителност;
- ✓ Избягват ненужна намеса в личния живот на публични личности;
- ✓ Избягват сензацията;

- ✓ Търсят ясно, недвусмислено съобщаване на фактите;
- ✓ Наблюдават и оповестяват за форми на манипулация на медии;
- ✓ Внимават с предположенията и пристрастията, включително собствените.

10.2. Честност при представянето на новините

При установяване на подадена информация, която заблуждава или създава заблуждаващо изкривяване на информацията, ние казваме това на нашата аудитория. Ако балансът на доказателствата по даден спорен въпрос тежи към една от страните, ние го признаваме в нашите информации. Стремим се да дадем на нашата аудитория увереност, че всички страни са били разгледани и представени справедливо.

10.3. Не правим новини по сценарии

Репортерите и редакторите на общественото радио не организират сюжети за новинарски предавания. Никога не използваме звукови ефекти, които не са част от действителността или атмосферата на реалното събитие.

10.4. Информация от Интернет

Не използваме нищо от Интернет, което не е доставено по такъв начин, че да можем да проверим откъде идва.

10.5. Даваме време на източниците да отговорят

При търсене на отговор от засегнато лице трябва да дадем разумно време, за отговор и множество начини, по които да го получим (телефонни номера, имейл адреси и т.н.). Това, което смятаме за "разумен период от време", зависи от ситуацията и се решава след обсъждане между репортера и прекия му ръководител или ръководителя на новините. Уверете се, че хората, от които искаме отговор, знаят за нашите срокове - например за следващата новинарска емисия или следващото предаване.

Ако въпреки нашите усилия не можем да получим отговор, но решим, че трябва да съобщим информацията, трябва да използваме минали съобщения или изявления, направени от субекта или организацията, които могат да помогнат да се обяснят техните позиции. Ясно трябва да бъде посочено откога е записана или цитираната позиция. Потърсете други говорители, които може да успеят да защитят своята страна. И кажете на слушателите за опитите ни да се свържем с обектите. Забавянето на отговор от засегнатите страни не означава БНР да забави излъчването на информацията.

Никой, когото интервюираме, не трябва да бъде изненадан от това, което чува или чете, че казва. Ние практикуваме "етично редактиране" - редактираме внимателно, така че да не променяме значението на казаното. Ако имаме съмнения относно това, което е имал

предвид човек, когото сме интервюирали, правим необходимите уточнения с него преди излъчване или публикация, за да предотвратим недоразумения.

Ние не включваме в нашите информации анонимни атаки, публикувани в интернет мрежата.

10.6. Честност към колегите

Журналистите от БНР се състезават честно и открито с конкурентите. Ние не измисляме пречки, за да възпрепятстваме усилията на другите. Когато използваме факти, съобщени в чужда публикация, ние ясно я цитираме. Служители на БНР не могат да приемат финансови облаги от конкуренти за новинарски информации или репортажи, освен ако са съгласували ситуацията с прекия си ръководител и директора на програмата и са получили разрешение от тях.

10.7. Уважаваме авторските права на БНР

Материалите, които създаваме в хода на нашата работа, независимо дали за ефир или онлайн, са собственост на БНР. Този материал не може да бъде възпроизвеждан другаде без разрешението на БНР, освен в случаите предвидени в закона.

10.8. Нашите конкуренти

БНР работи в оспорвана конкуренция, за да съобщи новината първа и по най-професионалния начин. В същото време ние се състезаваме честно, без да пречим на нашите конкуренти. Ние признаваме, когато нашите конкуренти получават ексклузивни новини, които са важни за нашата аудитория, като ги цитираме ясно, точно, както бихме очаквали от тях.

Ние не „сключваме сделки“ с нашите конкуренти при отразяване на новини не разкриваме информация на конкуренти относно конфиденциални редакционни или корпоративни практики, информации и операции. Трябва да си сътрудничим, когато това е оправдано при обстоятелства, когато това би намалило риска за живота или когато достъпът до събитие е ограничен и е в интерес на всички да обединим информация, снимки или видео. Можем също така да си сътрудничим с нашите конкуренти по въпроси от взаимен интерес като безопасност на персонала, правителствени разпоредби, правни и други законни действия за защита на правата на медиите.

11. ДОПИТВАНИЯ ДО ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ

Допитване до общественото мнение се възлага от БНР на широк кръг от институции и експерти, компетентни и упълномощени да провеждат проучвания, въз основа на изпробвани методи и признати стандарти.

11.1. Излъчване на резултатите от проучвания на общественото мнение

Преди излъчване на резултатите от проучването на общественото мнение, от журналистите се очаква:

- ✓ Да получат цялата необходима информация за използваните методи, както и за основните резултати от проучването;
- ✓ Да открият действителните данни, но да обърнат внимание и на тяхната интерпретация, като ясно разграничат едното от другото. Да съобщят името на човека или организацията, провела проучването, а където е необходимо и принадлежността към дадена политическа партия, от кого е поръчано и платено, каква част от населението е изследвано, размера на извадката, изследвания период, процента на отговорилите и допустимата грешка.
- ✓ Да установят, доколкото е възможно, дали става дума за реална организация, която действително се занимава редовно с такива проучвания – например, има ли публично заявени фигури, страница в интернет, наети лица и т.н.

11.2. Ненаучни изследвания

Специално внимание трябва да се обръща при представянето на мнения и изказвания, независимо на запис или на живо, събрани чрез интервюта /анкети/ със случайно подбрани личности, като делегати на дадено събитие или аудитория на предавания с преки включвания на слушатели по телефона. Коментарите, събрани по този начин, трябва да се представят с единствената цел да се илюстрират обхватът и структурата на общественото мнение. Също така, може да се направи резюме на съдържанието на коментарите, но при никакви обстоятелства не трябва да се дава цифровото изражение на получените коментари за всяка гледна точка по дадена тема.

Анкети на случаен принцип - включително телефонни, през социални медии или онлайн гласувания - нямат статистическа или числена стойност. Те могат да бъдат ефективна форма на взаимодействие с аудиторията, но трябва да се използват само с много ясно уточнение, че не са представителни или научни. По-голяма активност и по-голямо количество на получените отговори също не ги прави по-представителни.

Подобни анкети/допитвания могат да бъдат включвани в актуалните информационни предавания и новини само като елемент, илюстриращ взаимоотношенията с нашата аудитория.

11.3. Телефонни включвания

Телефонните включвания в предаванията на БНР са обикновено на живо. Това означава, че журналистите трябва да внимават за опасността от нарушаване на закона от слушателите или от погазване на правилата за добрия вкус, благоприличие и език и да реагират незабавно на ситуацията, като направят ясна забележка или ако се налага да прекратят разговора.

За да се намали риска, водещите трябва да са добре подготвени и да могат бързо и внимателно да извадят предаването от тежка ситуация.

От хората, които се обаждат в такива предавания, трябва да се изисква да се представят с име и фамилия, което е особено важно за предавания, които се занимават с политическа тематика.

Не е нужно представяне с име и фамилия в предавания, в които се съобщава лична информация, като например здравна.

12. ЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО И СЪБИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ

12.1. Личното пространство и обществения живот

Излъчваната информация трябва да бъде както важна, така и вярна. Не е достатъчно само да се каже, че тя е интересна. От ключово значение е да се зачита неприкосновеността на личното пространство на хората, да се отнасяме с тях безпристрастно, но в същото време да се дава възможност за разследване, изясняване и разгласяване на въпроси, които са в обществен интерес.

Съгласно практиката на Европейския съд за правата на човека, публичните личности се ползват с по-ниска степен на защита на личния живот и затова информация за техния личен живот може да бъде разкривана, но само когато това се налага от обществения интерес. Съгласие за предприемането на подобни действия се дава от прекия ръководител.

Решението за това, коя информация се счита за личен въпрос и коя представлява обществен интерес, трябва да бъде вземано от самите журналистическите екипи във всеки конкретен случай. При необходимост, журналистите могат да потърсят съдействие от юрисконсултите на БНР.

Журналистите на БНР трябва да познават отлично законодателството, което регламентира отразяването на личния живот в медиите.

В тези случаи се спазват и принципите, одобрени през юни 2018 г. от Ръководния комитет по медиите и информационното общество и Комитета по Конвенция 108 /Конвенция на СЕ за защита на личните данни/ свързани с неприкосновеността на личния живот в медиите.

https://www.cpdp.bg/userfiles/file/COE/Guidelines%20on%20Safeguarding%20Privacy%20in%20the%20Media_Bg.pdf

12.2. Самоличност на заподозрян

При репортажи за заподозрени, разследвани от полицията, трябва внимателно да се прецени дали в дадения случай общественият интерес или защитата на човека надделява. Когато информацията, дадена от полицията или от други служби за разследване, разкрива самоличността на заподозрения (т.е. неговите инициали и пр.) до степен, която прави невъзможно скриването ѝ, неговото име и друга информация за самоличността му могат да бъдат разгласени, но това изисква предварителното одобрение на прекия ръководител.

12.3. Самоличност на обвиняем

Когато отразяваме обвинен в криминално деяние, трябва да осъзнаваме, че последиците от подобен репортаж могат да навредят на невинни хора.

Когато обвиняемият в наказателно дело е бил идентифициран в информация, излъчена или публикувана от БНР, трябва да има последващ материал за окончателното решение на съда.

Журналистите на БНР трябва да се стремят в материалите обвиняемите да не бъдат представяни в унизителна обстановка и обстоятелства по време на съдебните заседания.

12.4. Самоличност на жертви на престъпления

Оповестяването на самоличността на жертва на престъпление най-често само добавя към скръбта, болката и травмата на дадения човек.

Като правило БНР не разкрива самоличността на жертва на престъпление, особено в случаи на престъпление срещу личността, като например престъпленията от сексуален характер, с изключение на следните случаи:

- ✓ жертвата се е съгласила с разкриването на самоличността
- ✓ жертвата доброволно изявява желание да бъде излъчена нейната/неговата история;
- ✓ ако има надделяващ обществен интерес, но след съгласуване с прекия ръководител.

Информация, свързана със самоличността на непълнолетен, жертва на криминално деяние, може да се оповести само, ако случаят е от изключителен обществен интерес или

има опасност да породи паника в обществото, след съгласуване с главния редактор, като се спазват разпоредбите на чл.11А и чл.16 от Закона за закрила на детето.

В нашата работа взимаме предвид и [Указания на Съвета на Европа за запазване на неприкосновеността на личния живот в медиите](#)

12.5. Защита на източниците на информация

БНР твърдо поддържа принципа за защита на журналистическите източници. Информация, за която обществото трябва да научи, понякога е достъпна само чрез поверителни източници. Често се провеждат неформални разговори между журналисти и обществени фигури. Ако поверителността на източниците не се приема като принцип, то това би възпрепятствало свободния поток от информация.

Информация от източник, който не желае да бъде публично идентифициран, може да бъде използвана, само ако източникът на журналиста е достоверен. За да се избегне опасността от манипулация при излъчване на невярна или пристрастна информация, журналистът трябва да направи всичко възможно да провери достоверността на предоставените от източника данни и да получи потвърждаващи информацията доказателства от друг източник. Ако е невъзможно това да бъде направено, преценката за достоверността на източника трябва да бъде направена най-малко от двама компетентни ръководители, единият от които е Главният редактор. Цялата информация, предоставена от източника или събрана като доказателства за неговата достоверност се пази от журналистите - автори на материала.

Дирекция „Правна“ на БНР веднага трябва да бъде информирана, ако бъдат предприети действия срещу журналист на БНР за разкриване на източник на информация.

12.6. Идентифициране на източника на всеки факт, за който съобщаваме

Когато представят факти, журналистите трябва да могат незабавно да посочат източник, който не е пожелал анонимност и да обяснят защо този човек или организация е достоверен и авторитетен. Това е от съществено значение за процеса на редактиране.

12.7. Субективни грешки

Важно е да се уверим, че правилно сме интерпретирали фактите в информацията. Наша отговорност е да гарантираме, че начинът, по който използваме и представяме информацията в звук, снимки и думи е достоверна като значение и контекст. Информацията от някого, когото интервюираме или от оратор на събитие, трябва да отразява точно това, което този човек е отговорил или отправил като послание.

12.8. Новини, които могат да причинят скръб или да навредят на доброто име и достойнството.

Неверните факти в репортажите могат да причинят вреда. Грешките, които уронват достойнството или могат да доведат до скръб, са особено опасни и трябва да се вземат допълнителни предпазни мерки, за да се избегнат. Не съобщаваме за смъртта на човек, докато не бъде потвърдена от авторитетни източници и докато не сме сигурни, че семейството е известно за това. В подобни случаи предпазливостта е за предпочитане. Не бързаме и преди всичко обсъждаме ситуацията с прекия си ръководител.

Този предпазлив, внимателно обмислен подход се отнася и за това, което правим в сайтовете и в социалните мрежи.

12.9. Извън БНР, ние все още представляваме БНР. Залагаме на точността

Журналистите и ръководителите често получават възможност да изнасят речи и да участват в програми на други медии. Всичко, което казваме на тези форуми, трябва да отговаря на стандартите за точност на БНР. Общите стандарти при такива ситуации са:

- ✓ Информация, която не е съобщена в програмите на БНР, не се изнася пред участие в други медии;
- ✓ Не се използват предположения и хипербола.
- ✓ Анализите и изводите следва да са направени въз основа на солидни доказателства.
- ✓ На въпроси, които не са свързани с компетентността на журналиста, същият следва да уточни, че няма необходимата компетентност за да коментира и отговаря на подобен въпрос.

Директорите на структури в БНР одобряват участия на служители в събития или в други медии, след преценка, че то не подкопава репутацията на БНР на почтена, независима и безпристрастна медия. Трябва да се установи каква е целта на събитието, кои са спонсорите и какви са ангажиментите на служителите.

13. НЕЗАВИСИМОСТ

За да изградим и задържим доверието на аудиторията към нас не трябва да има съмнение, че общественият интерес е първостепенен в нашата работа.

По тази причина лични или други професионални интереси рискуват да застрашат доверието в БНР като медия. За целта, когато е необходимо, пред ръководителите на медията и пред обществеността трябва да бъдат разкрити всички обстоятелства, при които нашата лоялност, независимост и обективност може да бъде поставена под въпрос.

Журналистите не следва да поемат ангажименти към други медии или организации, които могат да поставят под въпрос тяхната независимост, обективност и лоялност към БНР.

В никакъв случай не изкривяваме информация за лична полза или в полза на групи и лица, които имат финансови взаимоотношения с БНР. Решенията за това, кое и как отразяваме се вземат от журналистическите екипи, а не от онези, които предоставят финансова подкрепа на БНР или имат финансови отношения с общественото радио.

Независимостта е основополагаща за доверието, което ни позволява да информираме безпристрастно. От решаващо значение е възможността ни да информираме без да се съобразяваме с нищо друго освен с принципите на точност, балансираност и достоверност на информацията. Нашата независимост произтича и от задължението ни като журналисти да избягваме конфликти на интереси или ситуации, които биха могли да доведат до усещане за подобен конфликт.

В своята дейност журналистите безусловно се придържат към изискването за автономност и независимост на съдържанието, което създаваме за ефира и дигиталните платформи. В никакъв случай не трябва да се създава впечатление за пристрастие или за накърняване на професионалната почтеност.

БНР пази своята редакторска независимост при изготвянето на предавания, като се придържа към професионалните и етични стандарти.

13.1. Намеса

13.1.1. Искания за задържане на материал

След подготовката на планиран конкретен материал за излъчване в ефир, в съответствие с журналистическите принципи, той не може да бъде задържан в резултат на искания извън БНР, освен ако няма други съображения, които да са по-значими от програмните нужди. Всеки такъв случай се обсъжда с най-малко трима ръководители, свързани йерархично със съответната структура.

Участници в предаване на БНР нямат право на вето върху която и да било част от него.

БНР носи отговорност за журналистическото съдържание, което се излъчва и гарантира, че то отговаря на редакционните стандарти.

Журналистите от БНР не трябва да се поддават на натиск от страна на събеседници и участници в предаванията, защото това може да повлияе на баланса и безпристрастността.

13.1.2. Цензура

Конституцията на Република България гарантира, че средствата за масова информация са свободни и не подлежат на цензура /чл. 40/.

Журналистите на БНР не трябва да се подават в своята работа на никакъв опит за цензуриране - пряк или косвен. Освен това те трябва да се стремят да избягват различни форми на автоцензура, тъй като това противоречи на независимата журналистика. Особеното внимание, което трябва да има при излъчването на неофициална или непотвърдена информация, включително от интернет, не може да се приравнява към цензурата.

13.1.3. Право на поправка

БНР няма да се поколебае да признае, ако е допусната грешка в някое предаване или в отделна новина. В противен случай прикриването на грешка би довело до загуба на доверие.

Фактологическите грешки трябва да бъдат поправяни бързо и ясно, за да се запазят принципите на точност и безпристрастност.

В интернет и други платформи, където се публикуват материали на БНР, обстоятелството, че материалът е поправен ще бъде ясно и недвусмислено посочено на потребителите, като при възможност ще се посочва и причината за поправката (последващо развитие на ситуацията, информация от официален орган, техническа грешка и др.)

13.2. Авторско право

Никой няма право да работи против интересите на БНР чрез използването, копирането или изтриването на материали или компютърни програми, обекти на авторски или сродни права или други обекти на интелектуална собственост, създадени, продуцирани или собственост на БНР и да ги използва за облагодетелстване на други оператори, независими продуценти или заинтересовани групи.

През свободното си време служителите на БНР не могат да използват професионалните си умения за обучение на кадри в конкурентни медии, освен с разрешението на прекия ръководител.

Тези разпоредби не се прилагат в случаите, когато служителите участват в научни изследвания, провеждани от национални или чуждестранни университети, в експертни или професионални конференции и семинари или работят в национални или международни професионални асоциации или институции и такива с нестопанска цел, както и за случаите свързани с предоставяне на експертни становища на съдебните власти или благотворителни инициативи, които не целят печалба и не накърняват репутацията на БНР. Ангажиментите на служителите на БНР извън медията не трябва да водят до разходи

за общественото радио или да вредят на медията по друг начин. Не се позволява на служителите на БНР да използват материалната база на общественото радио за странични дейности.

13.3. Изяви и участие в други електронни медии

За участие в предавания на електронни медии, служителите на БНР трябва да информират главния редактор и прекия си ръководител. Журналистите могат да участват в предаванията на конкурентни оператори и други електронни медии в качеството си на:

- ✓ интервюирани за радио- и телевизионни оператори или печатни и онлайн издания;
- ✓ участници в дискусии, свързани с работата им;
- ✓ събеседници в публицистични предавания;
- ✓ в предавания, представящи тяхната артистична, публицистична или научна дейност;
- ✓ като събеседници в документални и образователни предавания;
- ✓ като членове на жури, участници или зрители в развлекателни предавания.

Служителите в програмите на БНР могат да поемат постоянни ангажменти за еднаква или сходна по характер дейност в други електронни медии само след разрешението на директора на програмата и генералния директор.

13.4. Участие в обществени каузи или събития

В стремежа си да разшири своето влияние БНР може да се включи в дейности или събития, свързани с благотворителни кампании или нетърговска дейност за развиване и укрепване на медийната среда. Това участие трябва да става при ясни принципи и граници.

Журналистите от БНР спазват принципа, че взаимодействието с компании, които имат отношения с БНР е само с цел да се допринесе за редакционните цели, а не за да бъде съдържанието в услуга на тези компании.

Когато е уместно, разкриваме взаимоотношенията с финансиращи организации при информации, свързани с тях.

Финансирането не трябва да влияе на журналистическата работа. Ако определена информация е свързана с фирма, която има финансови взаимоотношения с БНР трябва да се прецени дали да бъде съобщено в материала за тези взаимоотношения. Преценката се прави между автора на материала, ръководителя на звеното и при необходимост - представител на дирекция "Правна". Целта е да се запази общественото доверие в БНР като независима медия.

Журналистите от БНР нямат право да участват със своя глас, лице, име или по друг начин в реклами и други форми на търговски съобщения. Това ограничение не се отнася до

общественополезни каузи, призови за дарения за такива каузи, инициативи в подкрепа на културата, изкуството и науката.

13.5. Не участваме в конкурси, които биха повлияли негативно на нашата работа

Журналистите могат да представят в конкурси журналистически материали, създадени за БНР с одобрението на ръководителя на програмата.

Никой творчески продукт на БНР, независимо дали е текстова, визуална или графична информация, не трябва да се произвежда основно с цел участие в конкурс, нито трябва да се променя, заради състезание. Журналистите от БНР не участват в конкурси и комисии, които са спонсорирани от организации, които имат интерес да повлияят на нашите информации. Участията в други комисии трябва да бъдат одобрени от преките ръководители.

Получаването на парични награди трябва да бъде съобразено с етичните правила, преди да бъде прието.

Непоисканите награди също се нуждаят от одобрение на ръководителя на програмата, преди да бъдат приети. Същото одобрение е нужно и при покани за участие в жури на журналистически конкурс.

Награди от организации в защита на медиите или от официални институции, които признават приноса на журналиста за развитие на гражданското общество, не може да се тълкува като нарушаване на независимостта.

13.6. Не позволяваме на източници да влияят на нашите информации

БНР не плаща за информация от източници на новини. При възможност трябва да се избягва практиката да се изпращат въпроси предварително. Има изключения, които трябва да бъдат обсъдени с ръководителя на звеното.

БНР взима самостоятелни решения за темите, събеседниците и сюжетите, които ще присъстват в програмите. Решенията се взимат съобразно принципите за независима редакционната политика, а не са продиктувани от източниците на информация, с които контактуваме, от нашите конкуренти или други фактори.

Журналистите от БНР не съгласуват журналистическите си материали с източниците на информация. Изключения са възможни ако за целите на точността и справедливостта трябва с източника да бъде обсъден конкретен детайл от информацията / например факт или цитат/ или ако целим да получим коментар от трета страна по казаното от източника. Не трябва да позволяваме източниците да се оттеглят от казаното или да променят съществено информацията в тяхна полза.

13.7. Избягваме споразумения за задържане на информация и сме внимателни с използването на ембарго

В програмите на БНР трябва да се избягва практиката да се задържа определена информация. Това може да стане по изключение и след обсъждане с главния редактор, директора на програмата и програмния директор.

Практика на големите информационни медии е при необходимост да се съгласят да бъде наложено „ембарго“ /за определен период от време/ на дадена новина. Ние си запазваме правото да съобщаваме новината, ако ембаргото е било „нарушено“ от друга медия или ако поради развитие на темата сме преценили, че ангажиментът ни към обществения интерес изисква да разкрием информацията по-рано от договореното.

13.8. Следим работата на други медии, но действаме според собствената си преценка за новини

Не бива да се влияем от решенията на други новинарски медии за това, кое е важно при определянето на темите, възлагането на репортерските задачи или необходимостта от търсене на коментари.

13.9. Само БНР плаща на своите журналисти

По принцип не разрешаваме на източници, институции и организации да плащат за вечери или пътни разходи. Отказваме подаръци или други облаги от тези, които отразяваме, с изключение на рекламни материали или обичайни подаръци.

Възможни са изключения - например при отразяването на работата на официални институции, когато това е единственият начин да бъде отразена работата им, в зони на военни действия /единственият начин да се отрази е присъединяване към военни части/. В някои чужди държави отказът на покана за вечеря или на подарък може да се приеме като неуважение. В тези случаи е необходимо да бъде направена консултация с прекия ръководител. При всички положения БНР остава независима в редакционното си съдържание.

Можем да приемаме хонорари и платени пътувания, когато сме поканени да участваме в събития като говорители или в церемонии по награждаване, ако няма конфликт на интереси с журналистическата дейност и след съгласуване с прекия ръководител.

БНР не дава подаръци и не плаща, за да влияе на източници. Преди да предложат подарък със символична и дори с номинална стойност, журналистите трябва да потърсят одобрение от своя пряк ръководител.

Наградите, спечелени на фестивали, състезания или други национални и международни събития като правило принадлежат на наградения автор или екип (в зависимост от правилника на състезанието).

Можем да приемаме безплатни пропуски за събития, копия на книги или други материали с цел да правим рецензии или информации. Тези артикули принадлежат на БНР и не могат да се продават.

Възможни са изключения при отразяване на музикални събития, фестивали и конкурси, както и спортни събития в страната и чужбина, разходите по отразяването на които могат да се поемат от БНР и/или от организаторите.

13.10. Отразяване на БНР

Журналистите от БНР отразяват БНР по същия начин, по който биха отразявали всяка друга медия или компания. Редакционните решения се взимат след преценка за информационната стойност на събитието. Журналистите, участващи в отразяването на БНР, се дистанцират възможно най-много от вътрешните събития. Представители на ръководството на БНР не оказват влияние върху журналистите, които създават материали за медията.

Всяко отразяване на новини и събития, свързани с БНР се извършва от журналисти, които не участват в разглеждания въпрос.

Това разграничение между участниците в историята и тези, които я отразяват се отнася не само за журналистите на БНР, но и за други служители.

Никой служител на БНР от структури извън новините, не може да влияе на отразяването на темата. Нашата цел е да отразим всяка такава новина точно както бихме го направили, ако се отнася за друга организация, и да предприемем всички необходими действия, за да гарантираме, че това е възможно.

13.11. Политическа и обществена подкрепа

БНР не оказва подкрепа - пряко или косвено - на никоя политическа партия или група, нито взема страна в национални или международни конфликти или спорове, показване на политическа принадлежност или подкрепа за партийни каузи нямат място в нашите редакции. Извън работата БНР зачита правото на служителите да гласуват на избори и референдуми и не се стреми да пречи на това право. БНР очаква журналистите в медията да бъдат силно чувствителни към риска, че техните дейности извън работата могат да поставят безпристрастността им под въпрос.

Нашата цел е в новините на БНР да няма пристрастия, като се очаква служителите да се въздържат от дейности, които могат да предизвикат съмнение в конфликт на интереси. В спорни ситуации е необходима консултация с пряк ръководител.

Служителите на БНР са свободни да се присъединяват към профсъюзни и професионални организации. Несъвместимостта между политическата и редакторската или ръководната дейност е регулирана в Правилника за редакторската дейност на БНР и в Етичния кодекс на БНР. Никой служител на БНР не може да бъде наказван и срещу него да бъдат иницирани дисциплинарни производства, ако неговата профсъюзна или професионална дейност не пречи на работните процеси и задължения.

Журналистите не могат да се включват в политиката. Членовете на екипите не могат да извършват действия, които могат да поставят под въпрос техния професионален неутралитет или този на БНР. По-специално, те не могат да водят кампания, да показват политическа подкрепа или да подкрепят конкретен кандидат в политическа кампания.

13.12. Отразяване на дейността на политически партии

При отразяване дейността на политическите партии и коалиции, журналистите от БНР трябва да подхождат балансирано и безпристрастно спрямо всички формации и да спазват принципа за плурализъм на гледните точки. Присъствието на дадена политическа партия в предаванията на БНР зависи от дейността ѝ. Пресконференциите не трябва да бъдат единственото мерило за дейността и не е достатъчна причина за отразяване. БНР не е задължено освен през времето на предизборни кампании, да предоставя на партиите равно ефирно време. Въпреки това журналистическите екипи трябва да се стремят като цяло да обръщат внимание на всички основни гледни точки по даден въпрос и на всички водещи партии. Преценката за това кои партийни лидери и членове ще бъдат поканени за участие в отделни предавания принадлежи на журналистическите екипи на БНР. Когато участник е поканен, но откаже или е възпрепятстван да участва, журналистическият екип на предаването трябва да се опита да осигури негов подходящ заместник, за да могат да се представят различните гледни точки. При отказ или невъзможност да се осигури заместник, това се обяснява ясно на аудиторията.

Когато се излъчват по-дълги обсъждания с министър-председателя по важни теми, трябва да се осигурят подобни възможности за ефирно време и на опозиционните партии.

14. БЕЗПРИСТРАСТНОСТ

Обществеността заслужава точно и безпристрастно поднесени факти и експертен анализ, без нашите лични мнения да влияят на журналистическото съдържание, което създаваме

от името на БНР. Затова се стремим да информираме и да създаваме истории, които надхвърлят нашите пристрастия и отразяват справедливо всички възгледи. Стремим се винаги да представяме фактите и обстоятелства във възможно най-голяма пълнота.

Нашата неутралност е отличителен белег на нашите новини и ни позволява да работим по всички аспекти на дадена тема, конфликт или спор, само и единствено с цел да осигурим точното и справедливо информиране на обществото. Винаги трябва да се стремим да бъдем честни и балансирани. Твърденията не трябва да се представят като факт; обвиненията не трябва да се съобщават като доказана вина. Ние сме длъжни да бъдем справедливи и да дадем на различните страни в подобни истории възможност да се защитят.

14.1. Ръководни принципи

- ✓ Отразяването на събитията в новинарските емисии трябва да бъде лишено от емоции, трябва да бъде широкообхватно и добре подплатено с информация. Фактите и гледните точки трябва да бъдат предадени по балансиран начин, като репортажът представи всички хора, институции, проблеми и събития по безпристрастен и етичен начин.
- ✓ Безпристрастността не може да бъде осигурена само чрез чисто математическия баланс между различните гледни точки, а е необходимо пълно представяне на обстоятелствата.
- ✓ Репортажите не трябва да включват нищо, което да предизвиква основателно съмнение относно безпристрастността на журналиста или на обществения оператор или което може да загатне идеята, че журналистът или операторът са подложени на натиск от определена група, независимо дали от идеологически, политически, финансов, социален, религиозен или културен характер.
- ✓ Изискването за безпристрастност не може обаче да се приравнява към абсолютната неутралност. Чрез подходящи журналистически форми репортерът може да изрази професионална, журналистическа оценка, основаваща се на факти, но не и лично мнение, формирано в резултат на едностранчив възглед по дадени въпроси.
- ✓ Журналистите при подготовка на отделен материал или на предаване не могат да скриват или пренебрегват информация, с която лично не са съгласни.
- ✓ Винаги трябва да преценяваме внимателно аргументите, да поставяме под съмнение консенсуса и да държим властта отговорна, като бъдем последователни и безпристрастни.
- ✓ Когато нашето съдържание отразява нечии чужди кампании/ инициативи, журналистите, отразяващи събитието, трябва да не демонстрират подкрепа и да не допуснат да бъдат използвани в полза на кампании за промяна на общественото

мнение. Трябва да забелязваме и да показваме проблемите, когато има такива и да предлагаме на аудиторията избор от възможности как да се справи с тях.

- ✓ Трябва да се стремим да гарантираме, че различните основни гледни точки на национално и регионално ниво, както и в отделни общности получават дължимата тежест и значимост в националната продукция.
- ✓ Аудиторията очаква творците, писателите и артистите да имат свободата да разглеждат различни теми от своя собствена гледна точка и да създават съдържание, което отразява собствения им отличителен глас. За аудиторията трябва да е ясно кога и къде се изразяват лични възгледи.

14.2. Разнообразие от мнения

В цялата ни продукция ние трябва да отразяваме широк спектър и разнообразие от мнения.

15. БЕЗПРИСТРАСТНОСТ В СЪДЪРЖАНИЕТО НА БНР

15.1. Новини, актуални предавания и фактическо съдържание

Новините под каквато и да е форма трябва да бъдат безпристрастни, като се отдава дължимото значение на събитията, мненията и основните аргументи. Подходът и тонът на новините винаги трябва да отразява нашите редакционни ценности, включително стремежа ни към безпристрастност.

Водещите, репортерите и кореспондентите са публичното лице и глас на БНР. Те могат да окажат значително въздействие върху възприятията на аудиторията. Не трябва нашата аудитория да разбира от новинарските жанрове и съдържание на журналистическите материали какви са личните мнения на нашите журналисти по политически или икономически въпроси или по „спорни теми“, в която и да е друга област.

Публичното отправяне от страна на служители и журналисти на лична обида или изразяване на възмущение, както и тонът или отношението на даден материал или предаване като цяло може да застрашат принципа на безпристрастност на БНР.

Новини или други журналистически материали не могат да се смятат за безпристрастни, ако:

- ✓ не включват всички значими факти;
- ✓ включват маловажни факти и пренебрегват най-значимите;
- ✓ съзнателно или несъзнателно подвеждат слушателите;
- ✓ репортерите използват изрази или схеми, които разкриват тяхната пристрастност.

Съдържание, свързано с личното мнение

БНР има традицията да позволява на широк кръг лица, групи или организации да споделят лично мнение или възглед, да изразяват убеждение или да излагат спорен аргумент. Това може да варира от откровено изразяване на силно пристрастни възгледи от страна на даден участник в политическа кампания, до мнението на специалист или професионалист, включително университетски преподавател или учен, до възгледи, изразени от нашата аудитория. Всичко това може да допринесе за общественото разбиране на даден проблем и за обществения дебат, особено когато дава възможност на нашата аудитория да чуе свежи и оригинални гледни точки по познати проблеми.

Такова съдържание, свързано с лично мнение трябва да бъде предварително ясно обозначено за аудиторията.

Освен това, когато предавания и уебсайтове, в които се изразяват лични мнения (например блогове) обхващат „спорни теми“, особено тези, свързани с въпроси на публичната политика или икономически въпроси, ние трябва:

- ✓ да се придържаме към точните факти;
- ✓ справедливо да представяме противоположни гледни точки, когато има такива;
- ✓ да предоставяме и дори да инициираме възможност за отговор, когато е уместно, например в предварително уговорено дискуссионно предаване;
- ✓ да гарантираме, че в съдържанието е включен достатъчно широк спектър от гледни точки и мнения, от подобен тип, със сходна тежест и в разумен срок.

15.2. Безпристрастност и личен живот

Ние държим на правото на личен живот на журналистите и служителите на БНР и спазваме ясни ограничения, свързани с личния ни живот.

Журналистите на БНР трябва да декларират всеки потенциален конфликт на интереси.

Журналистите от БНР могат да участват в граждански и културни събития, които не представляват конфликт на интереси. Винаги обаче е разумно да се предвиди предварително дали няма да възникнат политически или партийни обвързаности в рамките на гражданско или културно събитие. При такива ситуации трябва да бъде информиран прекия ръководител.

Можем да членуваме в обществени съвети, в образователни институции и организации с нестопанска цел - стига тези организации да не се занимават с лобиране или друга политическа дейност.

Не се допуска религиозни или лични вярвания да нарушават етичните принципи при отразяването ни на събития.

Имаме предвид, че политическата дейност на членовете на семейството и на близкото ни обкръжение може да бъде предпоставка за пристрастност.

Някои от членовете на нашето семейство - включително съпрузи/партньори, близки роднини и деца - може да са замесени в политиката или в активни политически действия. Журналистите от БНР не отразяват истории или събития, свързани с политическата дейност на членовете на техните семейства.

Нашите стандарти за безпристрастност важат и за интернет и социалните медии

Журналистите на БНР, идентифицирани като такива в социалната мрежа зачитат ценностите за безпристрастност и справедливост.

Въздържаме се от застъпване на политически или други поляризиращи въпроси онлайн с публикации в официални служебни профили на програмите или на журналиста.

В тези профили не изразяваме лични виждания по политически или други спорни въпроси, които не бихме казали в ефир или публикували на сайта на БНР. Ако все пак, чрез личен профил, се присъединяваме към онлайн групи, трябва да е ясно, че го правим, за да потърсим информация или идеи за истории. И ако се присъединим към група, представляваща едната страна на даден проблем, правим го за групи, представляващи други гледни точки.

Журналистите от БНР, които участват в социалните мрежи на професионална основа, трябва ясно се идентифицират и да посочват своята позиция в медията. Всички важни новини /breaking news/ трябва да се подават първо чрез БНР. Журналистите на БНР имат отговорността да не разпространяват слухове в социалните мрежи.

Коментарите, които са в личен контекст, трябва да се публикуват в отделен профил.

15.3. Не се идентифицираме с никоя страна по даден проблем, конфликт или спор

Нашите информации трябва да отразяват всички страни, а не само едната. Това води до добра журналистика, защото изисква да спрем на всеки етап от събирането на новини и да се запитаме „Какво знам?“ и „Какво трябва да знам?“ Тази обективност не винаги се свежда до предоставяне на еднакво време на всички страни. Извършителят на престъпление или лидерът на политическа група, която застъпва крайни позиции може да има по-малко време от жертвите на насилие или основните политически партии. Трябва обаче винаги да се стремим да бъдем достатъчно справедливи и балансирани. Трябва също да се пазим от пристрастия при избора на думи.

15.4. БНР прави фундаментално разграничение между фактите в новините и ясно обозначени мнения

Журналистите на БНР не изразяват мненията си в новини, независимо от това дали са политически, финансови или свързани със социалния живот. Това не означава, че мненията на другите нямат място в нашите материали. Те много често имат отношение към историята и са от съществено значение за аудиторията, за да разбере нейното значение и последици. Цитираното мнение трябва да бъде авторитетно и да принадлежи на ясно посочен източник.

15.5. Отвъд новините - как коментарите, критиките и есеистичните коментари се вписват в нашата журналистика

Докато съобщаването и анализът на новините са в центъра на нашата работа, БНР предлага на своята аудитория и съдържание, което не се ограничава само до представянето на фактите, като анализи, коментари по актуални събития или културна критика.

Ролята на анализа е да осигури интерпретация, обяснение и контекст - разбиване на фактологията, за да бъде улеснено разбирането за събитията, сравнение с други подобни действия в новинарските събития, разкриване на исторически връзки, артикулиране на проблеми и въпроси, които произтичат от съобщената информация .

Не трябва да излизаме извън добре подкрепените заключения в нашата информация, и не представяме становищата като факт. Нашата цел е да предоставим на обществеността доказателствата, които да ѝ помогнат да преценят фактите и да изградят собствено мнение, без да им повлияваме по никакъв начин.

Есеистичните коментари се различават по тон и по същество от коментарите, при които се изразява мнение по въпроси от обществен интерес. По самото си определение коментарът има за цел да покаже мнението на автора публично.

Ангажиментите за безпристрастност и справедливост се гарантират, чрез коментари от независими анализатори или експерти, като по този начин аудиторията се запознава с различни мнения, обхващащи много страни по определен проблем.

Ние, също така, при необходимост предоставяме на нашата публика критични анализи свързани с теми от областта на културата и изкуството.

За да бъде избегнат риск от политизиран език, журналистите използват неутрални думи, които подпомагат разбирането на събитието и гарантират безпристрастно представяне пред аудиторията.

Стремим се да използваме думи и фрази, които точно представят информация, без да взимаме страна по емоционални или политически въпроси. Политически натоварено словото не само нарушава ангажимента ни да бъдем справедливи, но и пречи за създаването на професионална журналистика. Това кара читателите и слушателите да поставят под съмнение нашата безпристрастност и да разпознаят пристрастия в полза на едната или другата страна.

15.6. Дискриминационен език и стереотипи

Трябва да избягваме неподходящи внушения към пол, етническа принадлежност, религия, култура, външен вид, възраст и сексуална ориентация. Журналистът на БНР трябва да бъде чувствителен към несъзнателните стереотипи.

Нашият език трябва да бъде неутрален и естествен. Когато се говори за професионални групи, обобщаващите изрази като ръководители и журналисти са за предпочитане пред назоваването например според пола. Трябва да избягваме безцелни препратки към външния вид или облеклото, като същевременно пресъздаваме ситуациите, когато тези подробности са от значение. Журналистите трябва да се противопоставят на предположението, че техните културни ценности, религиозни вярвания или социални нрави са норма.

БНР има отговорността да служи на всички части и групи от обществото. Трябва да се стремим да избягваме стереотипите и да отразяваме реалността в цялото ѝ разнообразие. Където съществуват предразсъдъци ние трябва да ги отразяваме без да бъде създавано усещане в аудиторията за тяхната подкрепа от страна на журналистите.

16. ПРОЗРАЧНОСТ

За да вдъхнем доверие в нашата журналистика е изключително важно да дадем на обществеността инструментите за оценка на нашата работа. Ние разкриваме възможно най-много за това как откриваме и проверяваме фактите, които представяме. Стремим се да направим процеса на вземане на решения ясен за обществеността. Ние разкриваме всички взаимоотношения, независимо дали с партньори или финансиращи организации, които може да изглеждат, че влияят на съдържанието, което предлагаме.

Журналистическата дейност е публична и журналистите в БНР трябва да работят в съответствие с това правило, като категорично отхвърлят всякакви опити, от която и да било институция или индивид, за ограничаване на обществения достъп до журналистическата работа или опити за използването ѝ за обслужване на определени интереси, което противоречи на принципите за свобода и независимост на журналистическата професия.

Запазването в тайна на източниците, което препоръчва Съветът на Европа, трябва да бъде уважавано освен в случаите, когато може да застраши живота или сигурността на хората (случаи на предупреждения за бомба или пожар, отвличания или подобни заплахи) или в случаите, когато редакторите и журналистите биха прикрили така криминални действия на отделни хора, групи или организации.

16.1. Правим публичен процеса на нашата работа

Голяма част от работата, която извършват журналистите от БНР, за да съберат, проверят и представят нашите журналистически материали е извън ползрението на нашата аудитория. Но винаги трябва да даваме на аудиторията си представа за това как сме разработили историите, за които съобщаваме. В информацията си ние никога не се крием зад непрозрачни формулировки като „БНР научи“.

16.2. Идентифицираме ясно архивния материал

Ние казваме на слушателите за обстоятелствата при които е направено едно интервю или е даден коментар, когато тази информация ще помогне да поставим събитието в правилен контекст и да допринесем за разбирането му от аудиторията (например, ако интервюто се е провело преди или малко след ключово събитие, фактът, че някой ни говори, докато сме в движение и т.н.). Винаги, когато не е очевидно (но е важно да се знае) как е получено интервю, трябва да го изясним.

Когато нашите истории включват звуков ефект или материал от по-ранна история, ние ясно обясняваме това.

16.3. Авторството на публикациите

БНР се стреми да посочва авторството на всяка информация, независимо дали става дума за текст, снимка, видео, илюстрация, графика.

Допустими са публикации без посочване на автор, когато те се позовават на външен за БНР източник – най-често информационни агенции. Друго изключение са случаи, свързани със сигурността, за да бъде защитен репортер.

Авторството в публикация на сайтовете на БНР се полага на журналиста/журналистите с най-голям принос за съдържанието ѝ. При повече хора с принос всички те се изписват. Допустимо е отделяне на авторите с водещ принос от останалите.

Авторството се определя от редактора, публикуващ поста на сайт на БНР, след преценка на отделните приноси.

Спорове за авторство се решават по установения от БНР начин за решаване на редакционни спорове.

Допустимо е името на автора, когато е служител на БНР, да бъде придружено от линк към информация за него и към неговата корпоративна електронна поща.

Автори, които не са част от БНР, но създават съдържание, което БНР публикува на свой сайт, трябва да бъдат изрично идентифицирани като външни за Радиото. В поста трябва да има обосновка защо този автор е подходящ за публикуваното от него съдържание.

Задължително се посочва автор на снимка, видео, илюстрация, графика, или се посочва източникът им.

Когато БНР публикува платена публикация съгласно Правилника за рекламна и спонсорска дейност и Тарифата за рекламно присъствие в интернет страниците на БНР, изразът “Платена публикация” стои на място на автора.

16.4. Работа в екип

Работата в екип е от решаващо значение за нашия успех в БНР и една от най-силните ни страни. Съвместното планиране и сътрудничество между работещите във всички програми, отдели и направления не само се очаква, но е необходимо, за да бъдем пример за висок професионален стандарт.

БНР подкрепя правото на всеки служител в редакциите да дава идеи, предложения и градивни критики за това какво правим и как го правим. БНР също така признава, че всеки служител има право да работи в среда, свободна от тормоз, сплашване или обидно поведение и в такава, при която всеки подобен проблем ще бъде разрешен без отмъщение или нарушаване на поверителността. Членовете на екипите трябва да се чувстват в състояние да изразят безпокойство относно стандартите и етиката и да докладват за всяко нарушение на нашите професионални и етични стандарти на своя пряк или на друг ръководител, без да се страхува от упреци.

Служителите в БНР не използват служебното си положение за лични облаги.

Справка: Етичния кодекс на служителите в БНР.

Имаме специална отговорност при използване на електронната поща на БНР. Трябва да гарантираме, че не може да има смесване на нашата професионална дейност и личните ни интереси и/или кореспонденция.

Служителите на БНР не използват за лична облага документи на БНР. Не използват журналистическата си карта или позицията си на журналист, за да получат предимства, които не са достъпни за широката общественост.

17. ОТГОВОРНОСТ

Ние поемаме пълната отговорност за нашата работа и винаги трябва да сме готови да отговаряме на въпроси за това. Грешките са неизбежни. Когато ги допускаме, ние възможно най-бързо и ясно ги коригираме, обсъждаме ги и се учим от тях.

Не премълчаваме, ако видим или чуем грешка.

Ако служител на БНР има основателна причина да смята, че е допусната сериозна неточност в съобщена информация - има отговорност да сигнализира незабавно за това. Най-напред трябва да бъде уведомен ръководителя на екипа, който е допуснал грешката. Ако той не смята, че е допусната грешка въпросът се поставя пред по-висшестоящ ръководител. Когато слушател или представител на обществеността се свърже с нас, за да съобщи за грешка или да отправи жалба, ние разглеждаме всички такива сигнали, като ги приемаме сериозно и отговорно. Сигналите за грешки и неточности в материал се разглеждат от прекия ръководител на журналиста, допуснал грешката и главния редактор на програмата, които преценяват дали информацията, получена от слушател, е точна и какви действия следва да се предприемат за нейното коригиране. Сигналите за нарушения на закона, на Етичния кодекс на българските медии, на тези стандарти или на други приложими правила, се разглеждат от медийния омбудсман на БНР. Други служители на БНР, които получат сигнали, трябва да ги насочат незабавно към прекия ръководител на журналиста, посочен в сигнал, а когато не могат да го идентифицират – до Програмния директор и медийния омбудсман. Бързата и правилна реакция след оплакване, е важна част от професионалните стандарти на журналистите на БНР. Всяко оплакване трябва да бъде разглеждано незабавно, за да могат да бъдат предприети незабавни коригиращи действия, ако се окаже основателно

17.1. Език

БНР като обществен оператор, който продуцира национални предавания, трябва да отдава специално внимание на българския език.

Използваният език трябва да бъде ясен и общодостъпен, като се избягват преувеличенията и двусмислията. Щатните журналисти и всички останали автори на предавания са длъжни да използват книжовния български език и да спазват правоговорните норми.

По принцип предаванията на БНР не допускат употребата на вулгарни изрази или на език, който не е съобразен с действащите обществени норми.

17.2. Научни и медицински пробиви и други сензационни истории

Историите за големи научни открития или медицински пробиви трябва да се съобщават с много голямо внимание. Такива истории трябва да идват от уважаван авторитетен източник и трябва да бъдат проверени.

Най-важното, което трябва да имаме предвид е, че много от болните хора и техните семейства могат да се надяват и да вземат медицински решения въз основа на подвеждащи информации. Следователно информацията в нашите истории за медицински изследвания трябва да бъде проверена и точна.

17.3. Взаимодействие с обществеността

БНР приветства обратната връзка от слушателите и читателите.

Бързата и правилна реакция след оплакване, че не сме били точни, балансирани или етични е важна част от нашите професионални стандарти. Всяко оплакване трябва да бъде разглеждано незабавно, за да могат да бъдат предприети незабавни коригиращи действия, ако се окаже основателно.

17.4. Отговорност онлайн

Едни и същи етични правила се прилагат за това, което излъчваме по радиото и това, което пускаме онлайн. Това означава, че сме еднакво отговорни за това, което правим и в ефира, и в мрежата.

17.5. Социалните медии са публични пространства

Независимо колко внимателни сме в опитите да ги държим отделно, професионалният и личният ни живот се припокриват, когато сме в социалните медии. Съдържанието в тях представлява нас и БНР. **Основно правило:** Съобразяваме поведението си в социалните медии с факта че нашите публикации или коментари ангажират БНР.

18. УВАЖЕНИЕ

Всички засегнати от нашата журналистика заслужават да бъдат третирани с благоприличие и състрадание. Ние не сме агресивни в действията и думите си, като избягваме арогантността и надменността. Ние изслушваме другите. Когато задаваме трудни въпроси, правим това, за да търсим отговори, а не конфронтация. Целта ни е да съберем точна и всеобхватна информация. Чувствителни сме към различията в нагласите и културата. Ние свеждаме до минимум ненужните вреди и полагаме специални грижи за тези, които са уязвими или страдащи и при подготовката на всички наши информации и репортажи, ние не забравяме за тяхната неприкосновеност на личния живот.

18.1. Уважение към източниците и обектите на отразяване

Широката общественост е най-важният участник в нашата работа, но всеки, когото отразяваме, също е важен участник. Ние практикуваме етична журналистика, като правим всичко възможно, за да сведем до минимум вредата за всяко отделно лице, докато предаваме информация от обществен интерес.

18.2. Уважение при чувствителни обстоятелства

Журналистите от БНР проявяват чувствителност, когато търсят или използват интервюта на засегнатите от трагедия или скръб. С още по-голямо внимание подходиме, когато имаме работа с деца, с хора, които са притеснени от вниманието на медиите, с хора, които ни разбират трудно, поради езикови различия, и такива, които може да се излагат на опасност, като говорят с журналисти. Ако разпитваме свидетел на престъпление, ние трябва внимателно да преценим дали излагаме източника на физически риск, като го идентифицираме по име като потенциален свидетел и има ли възможност на по-късен етап да му бъде повдигнато обвинение като съучастник.

18.3. Обръщаме специално внимание, когато отразяваме непълнолетни

Интервю с малолетно или непълнолетно лице изисква от нас да получим разрешение от двамата родителите на непълнолетния или законен настойник/попечител, а в определени случаи и от самото дете / чл. 11А, чл. 16 от Закона за закрила на детето/. Интервю с непълнолетно лице в особена ситуация на лишаване от свобода, като приемна грижа, задържане на непълнолетни или заведения за нелегални имигранти, изисква съгласието на лицето, което има попечителство над непълнолетния.

18.4. Информирание за бедствени ситуации

Отразяването на бедствени ситуации изисква специално внимание към свидетели на ужасяващи сцени. Ако продължителното интервюиране значително увеличава страданието на свидетеля, внимателно балансираме важността и качеството на получената информация с емоционалното състояние на интервюирувания. Преценяваме дали уважението към свидетеля изисква интервюто да бъде прекратено. Освен това се обсъжда с редакторите дали това интервю трябва да бъде излъчено.

18.5. Не назоваваме лица, които са жертви на насилие

БНР не посочва имената на лица, за които се твърди, че са жертви на насилие. Понякога има изключения и отговорните ръководители преценяват за всеки отделен случай.

При упражнено вербално насилие:

Употребата на нецензурни думи е “редакционно оправдана” единствено, когато е „жизненоважна за същността на историята“ и изрязването или изтриването на думата би променило силата и значението на репортажа.

Подобен репортаж трябва да бъде предшестван от предупреждение, че в него се съдържат нецензурни изрази. Звукът или текстът, съдържащ потенциално обиден език, трябва да бъде одобрен от ръководител, който трябва да бъде информиран достатъчно време преди това, за да се даде възможност за съществена дискусия. Този принцип важи и за публикациите в дигиталните канали на БНР.

18.6. Отразяване на здравни въпроси

Репортажите по здравни въпроси трябва спазват следните принципи:

- ✓ Излъчваните предавания и информация не трябва да поставя на риск здравето на слушателите.
- ✓ Новините и останалите предавания не трябва да създават илюзорна надежда и очакване, че „чудотворно ново лекарство“ предстои да бъде открито скоро.
- ✓ Поради конфликт на интереси трябва да се въздържа от търговската реклама на лекарства на определени производители.
- ✓ Ние строго се придържаме към принципа за конфиденциалност на данните за пациентите и на техните заболявания. По никакъв начин не трябва да накърняваме човешкото достойнство на даден пациент и неговите чувства. Трябва да помислим за начини за намаляване на страданието и безпокойството на хората, особено на децата и на тежко болните.
- ✓ Трябва да уважаваме личното пространство на близките и роднините на пациента.

18.7. Контролираме емоцията в ефир

Възприятията на нашата аудитория може да се повлияят не само от информацията, но и от начина, по който я представяме. Подхождаме предпазливо към нюансите на гласа, темпото, звука, визуалните и други елементи, които могат да изкривят възприемането на информацията.

18.8. Социалните медии като източници на информация

Правилно използваните социални мрежи могат да бъдат ценен ресурс за събиране на новини и работа по проблеми. Но създаването на информации в пространствата на социалните медии изисква същото усърдие, което проявяваме, когато подготвяме информациите за ефира или за сайта. Журналистите от БНР могат да се позоват на дискусиите, които са виждали в социалните медии, като отразяващи отчасти тона или

настроението или общата реакция на събитие. Но те осъзнават, че това не носи тежестта и не е заместител на научно изследване на общественото мнение.

19. ПУБЛИКУВАНЕ В САЙТА НА БНР

При публикуването в сайта се спазват Правилника за редакционната дейност на БНР, Етичният кодекс на служителите на БНР, Статутът за редакционна дейност, съществуващите други вътрешни правила за публикуване в сайта и социалните мрежи на БНР, както и описаните тук професионални стандарти.

Периодично (един път годишно) се прави преглед на съществуващите сайтове, подсайтове, рубрики, страници в социалните мрежи, мобилни приложения и се преценява дали отговарят на поставените цели.

Публикациите в сайта, подсайтове, страници в социалните мрежи, подкасти и мобилни приложения не трябва да въвеждат потребителя в заблуждение с текстова, визуална или звукова част в тях, както и с часа и датата на публикацията.

19.1. Текстова част

БНР се стреми към истината чрез точност и безпристрастност на продукцията си, както в ефирните програми, така и в дигиталните канали.

В сайта и подсайтовете на БНР не се правят публикации, основани на слухове или оскъдна и непроверена информация, както и съдържащи съмнителни или противоречиви факти.

Преди публикация фактите в нея се подлагат на съмнение и проверка. Недопустимо е да се жертва точността за сметка на бързината.

В публикацията задължително се посочва източник на информацията, както и автор(и), когато е авторска.

Цитатите трябва да са точни, не трябва да са извадени от контекста.

При отразяването на тема с различни гледни точки, стремежът е към представянето на възможно най-много от тях в една публикация, тъй като отделното им представяне може да създаде впечатление за пристрастност.

В публикациите трябва да се спазват нормите и правописа на книжовния български език.

Използваният език в публикациите трябва да е ясен, разбираем и недвусмислен за възможно най-широка аудитория.

Малко известни термини, институции и организации се поясняват. Абревиатури се използват, след като първо се изпише цялото наименование.

19.2. Визуална част (снимки, видео, илюстрации, графики). Честност във визуалната журналистика.

Нашата визуална журналистика трябва честно да изобразява реалността.

Когато съобщаваме новини, снимките, които правим и използваме трябва да изобразяват реалността точно каквато е и без пристрастия. Снимковият материал може да бъде коригиран само за да бъдат подобрени техническите параметри - например за коригиране на цвета или подобряване на контраста. Внимаваме как ги изрязваме, за да гарантираме, че картината е в правилния контекст. Отразяваме събитията както се случват - не създаваме сцени, за да ги накараме да се впишат в сюжетна линия. Ако трябва да използваме стари записи или снимки, ясно посочваме това в надписа и включваме датата. И когато разглеждаме снимки, предоставени от други организации, най-често информационни агенции, ние ги гледаме с критично око, за да преценим дали отговарят на нашите стандарти.

Когато, поради художествени или други причини се налага да създаваме измислени изображения, които включват снимки, това трябва да бъде ясно за зрителя (и обяснено в придружаващия текст), че това, което вижда, е илюстрация, а не действително събитие.

19.3. Честност в дигиталната информация

Точно както го правим за ефира, ние се идентифицираме като журналисти от БНР и когато работим онлайн. Така че, когато в изпълнение на нашата работа публикуваме коментари, задаваме въпроси, пишем във фейсбук или правим каквото и да е в официалните страници на БНР в социалните медии или други онлайн платформи, ние ясно се идентифицираме и работим за БНР. По изключение и при журналистическо разследване е допустимо да се използват псевдоними. БНР винаги иска разрешение на автора/притежателя на авторски видеоматериали в социалните мрежи, за използването им в нашите продукции.

19.4. Графични изображения и насилие

В хода на нашата работа, ние ставаме свидетели и записваме сцени с насилие. Като журналисти сме длъжни да предадем реално действителността, но въпреки това трябва да оценим риска такъв материал да причини стрес, да накърни достойнството на засегнатите лица или дори в някои случаи да създаде усещане, че разумното, целесъобразно предаване на фактите е нарушено. Не трябва да публикуваме графични изображения и детайли или нецензурен език с намерение да поставим етикет на някого или да шокираме.

19.5. Използване на „смуцаващи“ видео и аудио

Видео и аудио клипове на жертви, хора в безпомощно състояние и други потенциално обезпокоителни сцени могат да бъдат публикувани след обсъждане с прекия ръководител. Това, че друга медия показва такива клипове, не е оправдание за тяхното излъчване или публикуване. При решение за излъчване на обезпокоително съдържание, то задължително трябва да бъде предшествано от предупреждение. Трябва да бъде обмислена възможността дали обезпокоителните кадри и звуци могат и трябва да бъдат замъглени или заглушени при публикуване онлайн или излъчване в ефир.

Ние не публикуваме потенциално обезпокоителни снимки, без първо да обсъдим казуса.

Не се допуска манипулиране на снимки и видео, освен с цел защита на лични данни и чувствителна информация.

Когато е възможно трябва да се използва снимков и видеоматериал от мястото на събитието, а не архив.

Използването на архивни или илюстративни кадри задължително се обозначава.

Не се публикуват снимки, видеоматериал, илюстрации или графики, за които БНР няма права за разпространение в интернет или не е получено разрешение от автора им.

19.6. Използване на изображения, публикувани онлайн

Когато се използват снимкови материали от физически лица, които са ги публикували в онлайн платформи, следва да бъдат проверени тяхната точност, а при съмнения за тяхната точност, същите не трябва да се публикуват.

Трябва да имаме предвид, че изображенията могат да бъдат манипулирани, старо видео може да бъде публикувано отново и да изглежда така, сякаш е ново. Снимките или видеоклиповете, направени в една част на света, могат да бъдат манипулирани и изобразени като от някъде другаде.

Когато разпространяваме изображения, предоставени от правителства, власти, армия и или въоръжени групи, трябва ясно да обясним произхода и контекста, в който са били заснети. Потребителят трябва да знае източника на изображенията и да не ги бърка с оригинална продукция на БНР.

- ✓ Ако посочим имена на хора във видеорепортажите си, трябва да потвърдим самоличността им
- ✓ Не манипулираме изображението, за да съответства на текста.

При публикуване на комбинирани снимки на участници в някаква надпревара или избори, участниците в тях трябва да бъдат представени равнопоставено. Не трябва да се създава впечатление, че БНР подкрепя определен участник за сметка на друг.

Не се публикуват снимки и видеа на хора от уязвими групи, които ги поставят в неуместна ситуация, както и на деца. При публикуване на каквато и да е информация трябва да спазваме принципите описани в Наръчник за журналисти “Етично отразяване на децата в медиите”.

<https://www.unicef.org/bulgaria/media/5326/file/BGR-Children-and-media-updated-guidebook-on-ethical-reporting-2019.pdf>

Спазваме и Насоките на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие съобразено с интересите на децата:

https://coraminternational.org/wp-content/uploads/Guidelines_BG.pdf

По принцип не публикуваме кадри, показващи:

- ✓ мъчения, брутално насилие и крайни форми на насилствено поведение;
- ✓ порнография, безпричинна голота и сексуални сцени;
- ✓ изображения на деца в сексуален контекст;
- ✓ демонстративна употреба на наркотици;
- ✓ самонараняване, самоубийство или опит за самоубийство;
- ✓ форми на екзекуция;
- ✓ жертви на катастрофи и инциденти.

Предложенията за публикуване на такива кадри трябва да бъдат обсъдени и одобрени от прекия ръководител.

С особено внимание, и то само при обоснована редакторска целесъобразност, могат да бъдат публикувани:

- ✓ кадри на пълнолетни, които пушат, пият, играят хазарт или употребяват наркотици;
- ✓ кадри, за които може да бъде сметнато, че окуражават и възхваляват незаконно поведение;
- ✓ кадри на посегателства против половата неприкосновеност и половия морал;
- ✓ кадри, които засилват предразсъдъците и изобразяват определени групи по стереотипен начин;
- ✓ кадри с хладни или огнестрелни оръжия; кадри на мъртви или умиращи хора;
- ✓ кадри, които изобразяват физическо насилие, на хипноза;
- ✓ кадри, които могат да бъдат сметнати за обидни от определена етническа, религиозна или друга малцинствена група;
- ✓ кадри, които могат да бъдат обидни за хора увреждания или душевни заболявания;
- ✓ кадри на рисковани номера, които мога да подтикнат деца към опасно поведение.

Специално внимание трябва да се отдели на текста, съпътстващ снимката, видеото или илюстрацията. Той трябва да пояснява какво се вижда (ако е необходимо), като в него също трябва да се държи сметка за точността на фактите.

19.7. Звукова част

Публикуваните звукозаписи не трябва да подвеждат потребителите.

Не се публикуват записи, които са манипулирани и с това значително е променено съдържанието или при съкращаване е изгубен контекста.

Допустима е редакция с цел подобряване на качеството и неразпространение на обиди, нецензурна реч и език на омразата.

БНР не използва звукозаписи, за които няма права за разпространението им в интернет.

Звукозаписите са придружени с обяснителна част за съдържанието им.

При използването на звукозапис от външен за БНР източник, задължително се съобщава този източник, кога е направен записът, дават се разяснения за контекста и самото съдържание.

19.8. Грешки

Допуснати грешки в текстовата, визуалната и звуковата част на публикациите се коригират по възможно най-бърз начин. При корекцията ясно се посочва допуснатата грешка.

19.9. Право на отговор

Когато определени лица или организации са подложени на критика с публикация в сайт на БНР, те имат право на отговор, ако поискат такова в сроковете, предвидени съгласно Закона за радиото и телевизията. Отговорът се публикува в рубриката на публикацията, като към него се прибавя връзка към оригиналната публикация. Според естеството и дължината на отговора, той може да се публикува и като редакция на оригиналната публикация, с ясно обозначаване на факта на редактиране.

19.10. Социални медии

Всички професионални дейности в социални медии трябва да спазват принципите и ценностите на БНР, придържат се към Правилника за редакционната дейност, Етичния кодекс на служителите на БНР, Статута за редакционна дейност и подлежат на контрол по същия начин, както традиционните платформи със съдържание.

Особено важно е спазването на безпристрастност в социалните медии.

БНР носи отговорност за всички акаунти с марката на БНР в социалните медии

Служителите на БНР трябва да се стремят да не рушат репутацията на БНР с действията си в социалните медии.

19.11. Акаунти на БНР

Дирекция “Дигитални програми” упражнява редакторски контрол и носи отговорност за съдържанието на всички акаунти на БНР в социалните мрежи.

Акаунти на БНР са такива профили, които са разкрити със съгласието и одобрението на компетентните длъжностни лица в БНР, в съответствие с приложимите вътрешни правила на организацията. БНР не носи отговорност за профили и страници, разкрити в нарушение на тези правила или без необходимото одобрение.

Акаунт в социална медия се открива след внимателна преценка на отговорните за сайта и социалните мрежи ръководители в БНР, дали нейната функционалност, аудитория и възможни рискове отговарят на редакционните цели на БНР. Както и след преценка дали Радиото разполага с необходимия ресурс за подходящо управление на акаунта.

Трябва да се имат предвид условията за използване на платформата, защитата на данни и информация от нея. Както и дали може да накърни репутацията на БНР или да постави в значим риск деца и други уязвими групи. Особено важно е да се прецени дали не накърнява безпристрастността, към която се стреми БНР.

Периодично (един път годишно) се прави преглед на акаунтите и използваните платформи с цел да се прецени дали продължават да отговарят на редакционните цели.

При закриване на акаунт (решение, че вече няма да се публикува ново съдържание в него) аудиторията се информира, като се насочва към алтернативен източник. Трябва да се има предвид, че в почти всички платформи публикуваното съдържание остава.

БНР трябва да показва прозрачност при груби грешки в съдържанието, което е публикувало в акаунтите си, като при корекцията ясно се указва направената грешка.

При публикуване в социалните медии трябва да се спазва същият принцип на безпристрастност, както в традиционното съдържание.

Когато акаунти на БНР следват други, трябва да се приложи необходимата безпристрастност при избора им, също както и при споделяне или „харесване“ на съдържание, публикувано от други.

19.12. Лични акаунти

Всички служители на БНР са свободни да откриват и управляват лични акаунти в социални медии за професионални и/или лични цели.

Обозначилите в профила си, че работят в Радиото, е необходимо да спазват принципите и ценностите на БНР. Тези, които не са се обозначили, трябва да имат предвид, че могат да бъдат идентифицирани като работещи в БНР от други, включително по действията им. Това важи най-вече за водещи на предавания и лица, които са известни в обществото.

Ако личен акаунт се използва за професионални цели (например търсене на източник или събиране на коментари по определена тема), трябва да е ясно, че тези действия са от името на БНР.

Никой не може да задължи служител на БНР да използва личен акаунт за професионални цели.

Служител на БНР, научил значима информация от социална медия, първо трябва да я сподели с подходящ дежурен екип и да извърши свързана с нея работа, ако бъде изискана. След това, ако източникът бъде сметнат за достоверен, може да сподели това съдържание от акаунта си.

19.13. Връзки (Линкове)

Всички линкове в сайтовете на БНР и акаунтите на БНР в социалните медии трябва да са оправдани от редакционна гледна точка. Такова оправдание може да бъде допълнителна информация по темата, доказателство за достоверност, повече бекграунд, полезна практическа информация, ценен от информационна гледна точка коментар.

Изборът на линкове не трябва да показва политически и търговски пристрастия или лични интереси.

Външни за БНР сайтове, към които се планира линк, се проверяват предварително. Линк се поставя, само ако съдържанието му отговаря на професионалните стандарти на БНР за достоверност и няма да въведе аудиторията в заблуждение или е в синхрон с общоприетите представи за морал и добър вкус.

С оглед представянето на различни гледни точки по противоречива тема БНР може да направи линкове към различни позиции, които общо представят многообразието от възгледи по проблема.

Редакционно оправдани са линкове към сайтове за продажба на билети за събития на БНР.

Вграждането на съдържание от външни източници в публикации в сайтове и социални медии на БНР е чувствителен въпрос и трябва да се прави много внимателно. Причината – когато БНР няма контрол върху този източник, той може да промени съдържанието на вграденото и то да стане неподходящо за аудиторията на Радиото.

При такова вграждане трябва да се посочи източникът му, като на потребителите трябва да стане ясно, че той е външен за БНР.

Отговорност за такова вграждане носи създателят на публикацията.

20. АКТУАЛИЗИРАНЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА РЕДАКЦИОННИТЕ СТАНДАРТИ НА БНР

Разчитаме на приноса на всеки журналист от БНР, за да гарантираме, че описаните принципи в този документ са актуални и приложими за ситуациите, с които се сблъскват всеки ден. Препоръки за прецизиране на документа и предложения за подобряването му или въпроси свързани с тълкуването на описаните стандарти се отправят до Програмна дирекция.

Редакционните стандарти могат да бъдат променяни, допълвани и актуализирани по предложение на директори, главни редактори и редколегии на програмите на БНР, както и отделни журналисти.

Предвиждаме веднъж в годината да свикваме работна група, която да разгледа всички постъпили предложения и да направи необходимите допълнения или корекции. Всичко това ще става и след широки дискусии.

Спазването на редакционните стандарти е отговорност и задължение на всеки един журналист в системата на БНР. Отговорност по прилагането им имат директорите, главните и заместник-главните редактори на националните и регионалните програми и дирекция “Дигитални програми”.

21. ОТГОВОРНОСТ

Авторите и редакторите на материали, излъчвани в програмите на БНР или публикувани на интернет страницата на БНР и профилите на радиото в социалните медии, носят отговорност за тяхното съдържание.

Ръководителите на програми – директори, главни редактори, заместник-главни редактори, отговорни редактори и ръководители на екипи – могат да носят отговорност за материалите, създадени и разпространени от журналисти от съответните структури. Отговорността на ръководителите се регламентира съгласно вътрешните актове на БНР, функционалните характеристики на съответната структура, длъжностните характеристики на съответните служители и други документи на БНР, регламентиращи работния процес в програмите.

Нарушенията на тези стандарти се установяват с от Програмния съвет на БНР. Установените нарушения могат да се отразят на оценката на трудовото представяне за съответния период или да доведат до реализиране на дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

При съмнение относно съответствието с тези стандарти, нормативен акт или вътрешен акт на БНР, журналистите могат по всяко време да потърсят консултация с програмния директор или с юрисконсултите на БНР.

Настоящите редакционни стандарти са приети на основание чл. 62, т. 1 и т. 3, във връзка с чл. 62, т. 15 от Закона за радиото и телевизията, с решение по т. 2 от Протокол № 4-30 от заседание на УС на БНР, проведено на 03.05.2022 г. и се прилагат от 15.05.2022 г.